

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ “በኋላ ዘመን የሐሰት ነቢያት ይነሳሉ ፡ ብዙዎችን ያስታሉ” ሲል በሰጠው ማስጠንቀቂያ መሠረት ሸህ አህመድ ዲዳት የጻፉት መጣጥፎች ሁሉ የክርስትናውን ዓለም የሚፈታተኑ ናቸው ፡ የመልስ መጻሕፍቱም በሥነ መለኮት ትምህርታዊ ብቃታቸው በመልስ ሰጭነታቸው አጥጋቢና አስተማማኝ በመሆናቸው በኢትዮጵያዊኛ ቋንቋ ብቻ ሳይወሰኑ ዓለማቀፋዊ እውቅና እንዲኖራቸው

ሀ/በእንግሊዝኛ ቋንቋ

ለ/ በዓረብኛ ቋንቋ ይታተሙ የሚል አስተያየት ከያቅጣጭው እየቀረበ ነው ፡ በዚህ መሠረት በተለይ “መጽሐፍ ቅዱስና መሐመድ አይተዋወቁም” የተሰኘው የመልስ መጽሐፍ በቅርብ ጊዜ በእንግሊዝኛ ቋንቋ ታትሞ እንደሚወጣ ላረጋግጥ እወዳለሁ ።

አዎ፣ ኢየሱስ ፈጣሪ ነው!

ከመምህር ኪዳነ ማርያም ጌታሁን

ለአህመድ ፡ ዲዳት የተሰጠ መልስ

አዲ. አበባ፣ 1990 ዓ.ም

«በሰው ፊት ያመነብኝን ሁሉ እኔም በሰማያት ባለው አባቱ ፊት እምንበታለሁ፤ በሰው ፊትም የካደኝን እኔም በሰማያት ባለው አባቱ ፊት እክደዋለሁ» (ማ.ቴ. 10፥32)።

«እኔ መንገድ ነኝ፤ እውነትም ሕይወትም፤ በእኔ በኩል ካልሆነ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም» (ዮሐ. 14፥6)።

«እኔ ነኝ፤ አልፋ ምደታ መጀመሪያ መጨረሻም፤ የፊተኛውም የኋለኛውም» (ራእይ 22፥13)።

ምስጋናዬ ይድረሳቸው

- 1ኛ. መጀመሪያውን ግለት «መጽሐፍ ቅዱስና ሙሉመድ» የተሰኘውን፤
- 2ኛ. ይህን «ክርስቶስን ከቁርአን ጋር ምን አገናኘው» የተሰኘውን፤

እነዚህን ሁለት የመልስ መጻሕፍት ከመታተጃቸው በፊት በግል አንብበውና በተለይ የመጀመሪያውን ጽሑፍ በሌሎች ሰዎች እንዲገመገም ካደረጉ በኋላ በመልስ አሰጣጡም ሆነ በትምህርት ሰጭነቱ አጥጋቢ ሆኖ ስላገኙት የማላተሚያውን ገንዘብ ገመለገስ ሁለቱም ድርሰቶች በተከታታይ ታትመው ለምንባብ እንዲበቁ ያደረጓቸው በጎ አድራጊ ምዕመን ኩሎኔል እምላዕሉ ወረደ ናቸው። እኚህ ውድ የቤተ ክርስቲያን ልጅ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዘመኑ የነበሩትን ፈታኞች ፈሪሳውያን «ለቋሣር ግብር መስጠት ይገባልን?» በማለት ላቀረቡለት ጥያቄ ገንዘቡን አይቶ «የቋሣርን ለቋሣር የእግዚአብሔርን ለእግዚአብሔር ስጡ» ሲል የሰጣቸው መልስ እስተኔ መመሪያ የተከተሉ፤ ገንዘባቸውን ለሀገርና ለቤተ ክርስቲያን ግንባታ ያዋሉ (ገብር ጊር ወምዕመን) ታማኝ አገልጋይ ናቸው፤ ለእነዚህ ሕይወት አልባ ሆነው ለተወለዱ ድርሰቶቹ በቀዶ ጥገና የሕይወት እስትንፋስ ሰጥተው ባፋቸው እንዲናገሩ፤ የክርስቶስን አምላክነትና አዳኝነት ባደባባይ እንዲመሰክሩ ያደረጓቸው ሐኪም እምላዕሉ ወረደ ናቸው፤ ለኚህ የክርስትናው ኅብረተሰብ ታላቅ ባለውለታ ምዕመን የማቀርብላቸው ምስጋና ወደር የለውም።

እንደዚሁም አንድ በጎ አድራጊ በለገሱኝ ገንዘብ የኮምፕዩተር ሙያ ያላቸው ሌላው በጎ አድራጊ ድርሰቱን በኮምፕዩተር ቀርፀው ፈጽሎ በጥንቃቄ አርመውና መጽሐፍ በሥነ ጽሑፍ ይዘቱ የተዋጣለት እንዲሆን ከፍተኛ አስተዋፅኦ ስላደረጉልኝ ምስጋናዬ ከፍተኛ ነው።

እንዲሁም ወይዘራት አሰጉ መንግሥቱና ወይዘራት ፀደለ ተክሌ የእጅ ጽሑፉን ታይፕ በማድረግ ስለ ረዱኝ ባለውለታዎቼ ናቸው፤ እመሰግናለሁ።

ያለ ደራሲው ፈቃድ መልስ ግላተም (መተርጉም) ከልክል ነው።

ማውጫ

- መግቢያ 4
- መቅደም 6
- ክፍል አንድ**
- ኢየሱስ እውን ፈጣሪ ነውን? 9
- ሁለት መላምቶች 10
- ማጠቃለያ 38
- ክፍል ሁለት**
- ክርስቶስ ስም አይደለም 41
- የዮናስ ምልክት (ተአምር እንደማስረጃ) 42
- ዓውደ ዓመት 44
- ክፍል ሦስት**
- ትንሣኤ ወይስ ማንሰራራት? 47
- ልዩ ማስገንዘቢያ 49

መግቢያ

መናፍቃን በየጊዜው እየተነሡ የእግዚአብሔርን አምልኮት ሲቃወሙና ሕልውናውን ሲፈታተኑ ኖረዋል፤ ፍጻሜያቸው ግን ውድቀት ነው። ለምሳሌ አርዮስንና ንስጥሮስን መጥቀስ ይቻላል። አርዮስ ወልድ በመለኮቱ ፍጡር ነው፤ ፈጥሮ ፈጠረበት በማለት የተነሣ ከሐዲ ነው። ንስጥሮስም ድንግል ማሪያም የሰው እናት ናት እንጂ የአምላክ እናት አትባልም የሚል መናፍቅ ነበር፤ ሁለቱም አልቆዩም፤ ወዲያው ጠፍተዋል፤ የግብር ልጆቻቸው (መናፍቃን) ግን ከምድር ገጽ አልጠፉም።

ቀደም ሲል ኢየሱሳውያን ለጀሰዊት የኢትዮጵያን ሕዝብና መንግሥት የሃይማኖት ጥገኛ ሊያደርጉት ብዙ ጊዜ ያልተሳኩ ሙከራዎችን አድርገዋል። ባንድ ወቅት (በጎንደር መንግሥት ጊዜ) አንድ የውጭ አገር መናፍቅ ከኢትዮጵያ ሊቃውንት ጋር የሃይማኖት ክርክር እንዲያደርግ ጠይቆ ሊቃውንቱና ሕዝቡ በተገኙበት ጉባኤ መጀመሪያ መናፍቁ እንዲጠይቅ ተፈቀደለት። ከተቀመጠበት ተነሣና «(እግዚአብሔር በልጁ ሞት ታረቀን) የሚል ንባብ ከሐዲስ ኪዳን ውስጥ የት ይገኛል? አስረዱኝ» ሲል ጠየቀ። ከሊቃውንቱ አንዱ ተነሥቶ ቅዱስ ጳውሎስ በሮሜ መልእክቱ ምዕ. 6 ቁ. 10 ላይ «እኛ የእግዚአብሔር ጠላቶች ስንሆን በልጁ ሞት ታረቀን» ይላል ሲል መለሰለት። መናፍቁ እንደገና ግራ «ለማጋባት የእግዚአብሔር ፊቱ ወዴት ነው?» ሲል ተራ ጥያቄ አቀረበ። ሊቁም ግራ ሳይጋባ ባደባባይ መብራት አብርቶ «የዚህ መብራት ፊቱ ወዴት ነው?» ሲል ጥያቄውን በጥያቄ መለሰለት። መናፍቁም ጥያቄው በጥያቄ ስለ ተመለሰለት ግራ

ተጋብቶ ዝም ብሎ ቆመ። በዚህ ጊዜ ሊቁ «የዚህ መብራት ፊቱ በዚህ በኩል ነው እንደማይባል የእግዚአብሔርም ፊቱ በዚህ በኩል ነው አይባልም፤ ምሉዕ በኩላሂ ነው» በማለት ካስረዳ በኋላ መናፍቃኑ በሰው አገር መጥተው በሚያሰነሡት የሃይማኖት ብጥብጥ የተበሳጨው ምሁር ማስረጃው ይህ ብቻ አይደለም በማለት ከዳዊት መዝሙር «ገጹ ለእግዚአብሔር ጎበ እለ ይገብሩ እኩየ» ትርጉሙ፡- «የእግዚአብሔር ፊቱ ከፉ ወደሚሠሩ ሰዎች ነው» በማለት ፊቱን ወደ መናፍቁ መልሶ አንድ ጊዜ በጥፊ አጮለው ይባላል።

አሁንም ከቅርብ ጊዜ ወዲህ እንደ አህመድ ዲዳት ያሉ ድንበር ዘለል መናፍቃን የአርዮስን ካባ ደርበው መጽሐፍ ቅዱስን አንግብው ክርስትናን ለመናድ ተከታዮቹን ለማወናበድ ዓለማቀፋዊ የክህደት ዘመቻ ከፍተዋል። የማርያም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ገጸ መዓቱን ከፉ ወደሚያደርጉ ይመልስባቸው ብለን አንጸልይባቸውም፤ መምህራችን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመከራው ወቅት «የሚያደርጉትን አያውቁትምና ይቅር በላቸው» ሲል ለጠላቶቹ እንደ ጸለየላቸው እኛም ይህንኑ በመድገም መልካሙን እንመኝላቸዋለን።

መቅደም

እግዚአብሔር ለሰሙ መጥሪያ ለአምልኮቱ መግለጫ እንዲሆኑ ከመረጣቸው አገሮች አንዷ ኢትዮጵያ ናት። ይኸውም ይታወቅ ዘንድ ቀደም ሲል እግዚአብሔር በነቢያት አድሮ ከክርስቶስ ልደት በፊት 2000 ዓመተ ዓለም ላይ «ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች» ሲል ኢትዮጵያን እግዚአብሔር የመረጣት ምን ጊዜም እግዚአብሔርን የምታመልክ እግዚአብሔርም የሚወዳት የአምልኮቱ መግለጫ ስለ መሆኗ አስቀድሞ ትንቢት አናግሮላታል። ከዚህ የተነሣ ከእስራኤል ቀጥላ የሙሴን ሕግ «እራትን» የተቀበለች ባንድ አምላክ ያመነች በእራት ሕግና ሥርዓት 950 ዘመን ያህል እየተመራች የኖረች ሁለተኛ ሀገር ናት (መዝሙር 67(68)፥31)።

5500 ዓመተ ፍዳ፣ ዓመተ ኩነኔ ሲፈጸም ከሥላሴ አንዱ ወልድ ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነስቶ ሰው ሆኖ (ሥጋ ለብሶ) ወንጌልን አስትምሮ ለሰው ልጆች ደኅንነት በመስቀል ላይ ሞቶ ከተነሣ በኋላ ኢትዮጵያ የተነገረው ትንቢት የተቈጠረው ሱባኤ እንደ ተፈጸመ አውቃ ሐዋርያ ሳይላክላት ኢየሩሳሌም ድረስ ሄዳ በክርስቶስ ስም ያመነች የተጠመቀች ቀዳሚት ሀገር ናት (ዮሐዋ.9፥26) ከዚህ የተነሣ በዓረቡ ዓለም የተከበበች ብቸኛ አፍሪቃዊት የክርስትና ደሴት እየተባለች ትጠራለች።

ከ600 ዓመተ ምሕረት በኋላ ሙስሊሞች ነቢያችን የሚሉት ሙሐመድ በዓረቡ ዓለም ውስጥ ተነሥቶ እስልምናን ሰበከ። ስብከቱም ለጊዜው ተቀባይ ባለማግኘቱ ከመካ ወደ መዲና ተሰድዶ ለአሥር ዓመታት ያህል ኃይሉን ካጠናከረ በኋላ ወደ መካ ተመልሶ ተቀዋሚዎቹን በማሸነፍ አዲሱን እምነት እንዲቀበሉ አድርጓል።

ኢትዮጵያ የእግዚአብሔር አምልኮት መግለጫ ብቻ ሳትሆን በእንግዳ ተቀባይነቷም የተመሰከረላት ሀገር ናት። ሙሐመድ ይህን ሐቅ ተገንዝቦ ለተከታዮቹ መመሪያ ሰጥቷቸዋል። «እስላም በመሆናችሁና በሚደርስባችሁ ችግር ወደ ኢትዮጵያ ተሰደዱ፤ እዚያ የሚነግሠው ንጉሥ እርሱ ሰው የማይበድል በርሱ ዘንድ ሰው የማይበደልበት ደግ ነው» የሚል ነው። ከዚህ የተነሣ የሙሐመድ ቤተሰቦችና ጥቂት ተከታዮቹ ከተቃዋሚዎቻቸው በደረሰባቸው ተፅዕኖ ወደ ኢትዮጵያ ተሰደው ጥገኞች ሆነዋል። ባላንጣዎቻቸው ተከታትለው እጃቸው እንዲሰጣቸው ቢጠይቁ፣ «ጥፋታቸው ምንድነው? ሰው ገድለዋልን? ወይስ ንብረት አጥፍተዋል?» ሲል ንጉሡ ጠየቃቸው። «ሰው አልገደሉም ንብረትም አላጠፉም፤ ሆኖም ስለምንፈልጋቸው እጃቸው ይሰጠን?» አሉት። ንጉሡም፣ «ሰው ያልገደሉና ንብረት ያላጠፉ ከሆኑ ተላልፈው አይሰጡም» በማለት ተቃዋሚዎችን ወደ መጡበት መልሶቸዋል። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በብዙ ሽህ የሚቈጠሩ ሙስሊሞች በባብዔል መንደብ በኩል ወደ ኢትዮጵያ መጉረፍ ጀመሩ ይባላል።

የሙስሊሙ ኅብረተሰብ አብሮ ከመኖር የተነሣ የክርስቲያኑን ኅብረተሰብ ባህልና አኗኗር፣ ሰላምና ትሕትና እየተላበሰ መጣ። በእስላሞችና በክርስቲያኖች መካከል አብሮ የመኖሩ ውሕደት እየጨመረ እንደ መሄዱ መጠን የመከራውንም ሆነ የደስታውን፣ የጦርነቱንም የነፃነቱንም ፅዋ አብሮው ሲቋደሱ ኖረዋል።

በኢትዮጵያ ውስጥ እስላሙና ክርስቲያኑ ኅብረተሰብ ከ1400 ዘመን በላይ አብረው ሲኖሩ በመካከላቸው ሃይማኖታዊ ግጭት ተነሥቶ አያውቅም፤ በቱርክ መንግሥት አነሳሽነትና ድጋፍ ሰጭነት በምሥራቅ ኢትዮጵያ በሐረርጌ ተነሥቶ የነበረው ግራኝ ሙሐመድ ሰሜን ሸዋን፣ ወሎን፣ ትግራይንና ጎንደርን ለጊዜው ተቆጣጥሮ እንደ ነበረ ታሪክ ያስታውሰናል። ይኸውም በውጭ መንግሥት ጣልቃ ገብነት እንጂ በኢትዮጵያውያን ሙስሊሞችና ክርስቲያኖች መካከል እንደ ተደረገ ግጭት የሚቈጠር አይደለም፤ ምክንያቱም ግራኝ ሙሐመድ በጥርቅቲዞች ርዳታ ከሞተ በኋላ ወዲያው ጦርነቱ ቆሟል፤ የእርስ በርስ ግጭት ቢሆን ኖሮ ጦርነቱ ሊቀጥል በቻለ ነበር።

አንዳንድ የአፍሪቃ አምባባን መሪዎች በሕዝባቸው መካከል በሚፈጥሩት አለ መግባባት የእርስ በርስ ግጭቶች እየተነሡ ወደ ከፋ ጦርነት ሲሸጋገሩ በኢትዮጵያ ግን ነባር መሪዎች ወድቀው አዲሶቹ ሥልጣን በያዙ ቁጥር እስላሙና ክርስቲያኑ ኅብረተሰብ ሰላሙን እና አንድነቱን ከመጠበቅ በስተቀር የጎሳም ሆነ የሃይማኖት ግጭት አድርጎ አያውቅም፤ የሱማሌን የላይቤርያንና የሱዳንን የእርስ በርስ ግጭት ያየና የሰማ ሁሉ በአንፃሩ የኢትዮጵያን ሕዝብ ጨዋነትና አስተዋይነት እየተመለከተ ያደንቃል።

በዚህ ጭዋነታችንና ሰላማዊ ኑሯችን የቀኑብን ድንበር ዘለል አክራሪዎች የኢትዮጵያን ሕዝብ በሃይማኖት ለመከፋፈል ክርስትናን የሚነቅፍ እስልምናን የሚደግፍ መጣጥፍ እያሳተሙ በአዲስ አበባ ከተማ ማሰራጨት ከጀመሩ ውለው አድረዋል። ይህ የአክራሪዎች ሥውር ዓላማ ተቀባይ ይኖረዋል ብለን ባናምንም ለጽሑፋቸው ተገቢውን መልስ መስጠት አማራጭ የሌለው ጉዳይ ነው። ቁርአንን የመተርጉምና የመተንተን መብት የሙስሊሙ ኅብረተሰብ ምሑራን የመሆኑን ያህል፤ መጽሐፍ ቅዱስንም መተርጉምና መተንተን የሚገባቸው እነዚያው የመጽሐፍ ሰዎች (የሥነ መለኮት ሊቃውንት) መሆን ሲገባቸው፤ እንደ አህመድ ዲዳት ያሉት መናፍቃን መጽሐፍ ቅዱስን በድፍረት እንደ ፈለጉ እያዛቡና እየጠመዘዙ በመተርጉም ሲያበላሹትና መቅኖ ሲያሳጡት ይታያሉ። ከባድ ስህተት ነው፤ ካሁን በፊት ቁርአንን ነቀፎ በድፍረት ከጻፈው ግለሰብ የማይተናነስ ብልግና ነው። በሃይማኖት መነቃቀፍ በሕዝብ መካከል አለመረጋጋትንና መከፋፈልን (መለያየትን) ያመጣል፤ መለያየት ደግሞ የመጨረሻ ውድቀትን ያስከትላል። «እርስ በርስ የምትለያይ መንግሥት አትጸናም» (ማቴ. 12፥25)።

ክፍል አንድ

«ኢየሱስ አውን ፈጣሪ ነው?»

አዎ! ኢየሱስ ፈጣሪ ነው!

የጽሑፉ አቅራቢ «ኢየሱስ አውን ፈጣሪ ነው?» በሚል ርእስ ይጀምርና «በአላህ ስም እጅግ በጣም አዛኝ በሆነው» ካለ በኋላ፤ «አንድ ፍጹም አምላክ ብቻ መኖሩን የሚያውቅ ሃይማኖት ቢኖር እስላም ብቻ ነው፤ አንድ ፍጹም አምላክ ሲባል ደግሞ በሁለንተናዊ ባሕርይ ፍጹም አምላክ ሸሪክ (ተጋሪ) የሌለው ብቸኛ አንድ አምላክ ማለት ነው፤ እርሱ አላህ አንድ ነው፤ አላህ የሁሉ መጠጊያ ነው፤ አልወለደም አልተወለደም፤ ለእርሱ አንድም ቢጤ የለውም» ይላል።

እኔም «በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ፤ ባንድነቱ ሁለትነት፤ በሥስትነቱ አራትነት የሌለበት፤ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም አምኜ፤ ከሦስቱ አንዱ ወልድ፤ ከሰማየ ሰማያት መውረዱን፤ ከቅድስት ድንግል ማርያም መወለዱን፤ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ መሆኑን አምናለሁ፤ አስትምራለሁ፤ እመሰክራለሁ፤ መልሴንም፤ (አዎ! ኢየሱስ ፈጣሪ ነው) በሚል ርእስ በእግዚአብሔር አብ አነሳሽነት በእግዚአብሔር ወልድ ረዳትነት በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ምሥጢር ገላጭነት እጀምራለሁ።»

«አንድ ፍጹም አምላክ ብቻ መኖሩን የሚያውቅ ሃይማኖት ቢኖር እስላም ብቻ ነው» የተባለው ፍጹም ሐሰት ነው፤ አንድ ብቸኛ አምላክ መኖሩን ከሁሉ አስቀድሞ ያወጀ የሙሴ ሕግ (የእስራኤል ሃይማኖት) ነው፤ «ሰማ እስራኤል ሆይ! እግዚአብሔር አምላክህ አንድ ነው፤ አንተም በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህ በፍጹም ኃይልህ ውደደው» ይላል (ዘጸግም 6፥4)።

ሁለት መላምቶች

«ቢናን በምትባል የደቡብ አፍሪቃ ከተማ አንድ ሰው ይኖራል፤ ይህ ሰው በሥነ መለኮት ትምህርት የነጠረ ዕውቀት የለውም፤ ሆኖም ግን ሙስሊሞችን ለማጥመቅ በክርስቶስ የተሾመ የፈጣሪ መላክተኛ እንደ ሆነ ደጋግሞ በመልፈፍ ራሱን ያታላላል፤ በጥብቅና ሙያ የሠለጠነው ይህ ሰው ቅንጣት የዓረብኛ ቃል ሳያውቅና ቁርአንን በአግባቡ ሳይረዳ በቃላት በመጫወትና የቅዱስ ቁርአንን አንቀጾች ያለበታቸው በመጥቀስ በማወናበድ ረገድ በጣም የተካነ ነው፤ ሙስሊሞችን ኢየሱስ (ኢሳ) ፈጣሪ እንደሆነ ለማሳመን ይሻል፤ ይህ ዓይነት እምነት ደግሞ በአላህ ፍጹማዊ አንድነት ላይ እምነታቸውን ለአጸደቁ ሙስሊሞች ከቆዩንም የግደዋጥላቸው ብቻ ሳይሆን በአላህ ሉዓላዊና ፍጹማዊ አንድነት ላይ ግሾፍ ሆኖ ይታያቸዋል፤ ይህ ብቻ አይደለም፤ በቅዱስ ቁርአን በገልፅ ሰፍሮ የሚገኘውን የአላህን ዓዋጅ የሚቃረን ጭምርም በመሆኑ ያወገዙታል፤ ሆኖም የዚህ መሰሪ ወንጌላዊ ሙስሊሞችን የማታለል ዘይና ጥረቶች ሁሉ ያለ ጥርጥር ይከሸፋሉ፤ ምክንያቱም እውነት በአፈ ሙሉነት መቀለበስ የሚሞከር አይደለምና፤ ቅዱስ ቁርአን ይህን አስመልክቶ «እውነት መጣ፤ ውሸትም ይወገድ፤ እነሆ! ውሸት ተወጋጅ ነውና» ቁርአን ምዕ. 17፣ 81።

1. ኢየሱስ «አምላክ ነው... ስንል ወይም (እግዚአብሔር) እንደ ሆነ ስንከራከር (አብ ነው) ማለታችን አይደለም፤ የጌታን ባሕርይ ይጋራል ለማለት ነው፤
2. ኢየሱስ ከ «ፈጣሪ» ጋር ሁለንተናዊ የባሕርይ ተመሳሳይነት እንዳለው እርግጥ ነው፤ ሆኖም ግን (አብ አይደለም) ባጭሩ ሰውየው ኢየሱስ የእግዚአብሔርን ባሕርይ የተላበሰና በሁለመናው የፈጣሪን ባሕርይ የሚያንጸባርቅ በመሆኑ በጌትነቱ ልንቀበለው እንደሚገባ ነው የሚሞግቱን» ብሏል።

“**ሐተታ፡** ሁለቱ የሰውየው መላምቶች ከሥነ መለኮት ትምህርት የተወሰዱ አይደሉም። ምክንያቱም የኩነታት ባሕርይ የላቸውም፤ (ኩነታት ማለት አብ ወልድን መንፈስ ቅዱስን አይሆንም፤ ወልድም

አብን መንፈስ ቅዱስን አይሆንም፤ መንፈስ ቅዱስም አብን ወልድን አይሆንም ማለት ነው። ሰውየው ሊገልጠው የፈለገው ግን ኩነታትን ሳይሆን አብን ከፍ ወልድን ዝቅ አድርጎ ለማሳየት ስለ ሆነ ንስጥሮላዊ ክህደት ነው። (ዘእሩይ ምስል አብ በመለኮቱ) ወልድ በመለኮቱ ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር እኩል ነው፤ አይበላለጡም አይተናነሱም። የመጣጥፍ አዘጋጁ መጽሐፍ ቅዱስ እሱ እንዲናገር እንፍቀድለት ካለ በኋላ ኢየሱስን «አምላክ» «ፈጣሪ» «እግዚአብሔር» «ጌታ» እንደ ሆነ መስበክ በፈጣሪ ታላቅነት ላይ ማሾፍ ብቻ ሳይሆን ወደ ክህደት የመጨረሻ እርከን የሚያሸቀንጥር ነው፤ የሰው ልጆችንም የማመዘዘን ችሎታ የሚያረክስና የሚያኮስስ ስድብ ነው» ይልና፤ «ከዚህ በታች የሰፈሩት ጥቅሶች ሕጋዊና ይፋዊ ስርጭት ካለው ከመጽሐፍ ቅዱስ ነው የተጠቀሱት፤ በዓቢይና በንዑስ ርዕሶቻችን (አምላክ) የሚለውን ቃል በጥቅስ ምልክት አስቀምጠናል፤ ይኸውም «ኢየሱስ አምላክ ነው» የሚለውን ጭፍን እምነት የማንቀበል መሆናችንን ለማመልከት ነው፤ ኢየሱስ በሚለው ቦታ አምላክ የሚለውን ቃል እየተካን ኢየሱስና አምላክ ተመሳሳይ መሆናቸውን ወይም ያለመሆናቸውን አስመስክር» ብሏል።

፩ በፈጣሪው ላይ የሚያሾፍና በጭፍን የሚመራ፤ የፈጣሪውንም ስም የሚያረክስ አህመድ ዲዳት ብቻ ነው፤ እኛ ክርስቲያኖች ግን መነሻ መድረሻችንን መውጫ መግቢያችንን መሠማሪያችንና እረኛችንን ለይተን የምናውቅ የክርስቶስ መንጋዎች የክብሩ ወራሾች ምርጥ ሕዝቦች ነን። ወደ መጨረሻው የክህደት እርከን ተሸቀንጥራችሁ የሄዳችሁ እናንተና ተከታዮቻችሁ ናችሁ፤ «የእስራኤል ልጆች ሆይ፤ እናንተ ለእኔ እንደ ኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁምን ይላል እግዚአብሔር (አዎጽ 9፣7)።

«ወደ በጎች በረት በባፍ የማይገባ ለሌላ በር የሚገባ እርሱ ሌባ ወንበዴ ነው፤ በበሩ የሚገባ ግን የበጎች እረኛ ነው፤ ለርእሱ በረኛው ይከፍትለታል፤ በጎቹም ድምፁን ይሰሙታል፤ በጎቹንም በየሰማቸው ይጠራቸዋል፤ ያሰማራቸዋል፤ በፊታቸውም ይሄዳል፤ በጎቹም ድምፁን ያውቃሉና ይከተሉታል፤ ከሌላው ግን ይሸሻሉ እንጂ አይከተሉትም፤ የሌላውን ድምፅ አያውቁምና...የበጎች በር እኔ ነኝ፤ በእኔ በኩል የሚገባ ይድናል፤ ይገባልም ይወጣልም መሠማሪያም ያገኛል፤ ሌባ ሊሰርቅ ሊያርድ ሊያጠፋ እንጂ ስለ ሌላ አይመጣም፤ እኔ

ግን ሕይወት እንዲሆንላችሁ መጣሁ፤ መልካም እረኛ እኔ ነኝ፤ መልካም እረኛ ስለ በጎቼ ሕይወቱን አሳልፎ ይሰጣል፤ እረኛ ያልሆነው በጎቼም የርሱ ያልሆኑ ሞያተኛ ግን ተኩላ ሲመጣ ባየ ጊዜ በጎቼን ትቶ ይሸሻል፤ ተኩላውም ይነጥቃቸዋል፤ በጎችም ይበተናሉ፤ ሞያተኛው ለበጎቼ ስለማይገደው ይሸሻል፤ መልካም እረኛ እኔ ነኝ፤ አብ እንደሚያውቀኝ እኔም አብን እንደማውቀው የራሴን በጎች አውቃለሁ፤ በጎቼም ያውቁኛል፤ ሕይወቴን ስለ በጎቼ እሰጣለሁ፤ ከዚህ በረት ያልሆኑ ሌሎች በጎች አሉኝ፤ እነርሱን ደግሞ አመጣቸው ዘንድ ሥልጣን አለኝ፤ እርሱም ለአንድ እረኛ አንድ መንጋ ይሆናሉ። ስለዚህ አብ ይወደኛል፤ ሕይወቴን እሰጣለሁ፤ ማንም ከእኔ አይወስዳትም፤ በፈቃድ እወስዳታለሁ፤ እወስዳት ዘንድ ሥልጣን አለኝ፤ ላኖራት ሥልጣን አለኝ፤ ላነሥትም ሥልጣን አለኝ» (ዮሐ. 10፥1-18)።

ይህን ከዚህ በላይ የተነበበውን ኃይለ ቃል የተናገረ ችፍ ጠባቂ የበጎች እረኛ የማርያም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ከዚህ በረት ያልሆኑ ሌሎች በጎች አሉኝ፤ አመጣቸው ዘንድ ሥልጣን አለኝ በማለት ጌትነቱን የሥልጣን ባለቤትነቱን አስታውቋል። ሕዝብን አሕዛብን አስጠንቅቋል፤ ጊዜው ደርሶ አንድ ቀን ዓለማችን የክርስትና በረት (ደሴት) እንደምትሆን አንጠራጠርም።

የመጽሐፍ ቅዱስን አንቀጾች ያለ ቦታቸው እየጠመዘዘና እንደ ፈለገው እየቀነጫጨበ ሌሎችን ለማሳሳት በተንኮል የተካነ እንደ አህመድ ዲዳት ያለ መልቲ በምድር ላይ የሚኖር አይመስለኝም። የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነትና ፈጣሪነት በመላምት የሚደረስበትና በይሆናል የሚተረጉሙት አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ወልደ አምላክ በመሆኑ ቅድመ ዓለም የነበረ ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋራ ዓለምን የፈጠረ በኋላ ዘመን የሰው ልጆችን ለማዳን ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነስቶ ሰው የሆነ ሥጋ የለበሰ የባሕርይ አምላክ ነው።

አህመድ ዲዳት በየጊዜው በክርስትና ሕይወት ላይ የሚሰነዝረው ነቀፋና የሚወረወረው የቃላት ፍላጎት የእኛን የተከታዮቹን ልብ ያደማል ያቆስላል እንጂ በክርስቶስ አምላክነት ላይ የሚያሳርፈው ጥቁር ነጥብ የለም። በመጽሐፍ ቅዱስ ምርምርና ጥናቱ ተስፋ የቆረጠው ጸሐፊ በመጨረሻ «እውን ኢየሱስ ፈጣሪ ነው?» በሚል ርእስ አምላክ ተራበ፤

አምላክ ተጠማ አምላክ ደብዳቤ፤ አምላክ ተከዘ፤ አምላክ ተቀረደ...አቅመ ቢሱ አምላክ ደካማው አምላክ...በማለት እያፈዘ የጻፈውን መጣጥፍ አንብቤአለሁ። አዎ፤ ይህ ሁሉ የሥጋ ባሕርይ ነው፤ ከኃጢአት በስተቀር ክርስቶስ ያልሆነው ነገር የለምና አያሳፍረንም።

- በመንፈስ የተራቡት ለማጥገብ ተርቧል፤
- በመንፈስ የተጠሙትን ለማርካት ተጠምቷል፤
- በመንፈስ የደኸዩትን ለማበልጸግ ደኸይቷል፤
- በመንፈስ ያዘኑትንና የተከዙትን ለማረጋጋት አገኗል ተከዟል፤
- በመንፈስ የተቀረጹትን ለማክበር ተቀርጿል፤
- ለድኩማን ኃይል ለመስጠት ኃይል የሌለው ደካማ መስሎ ታይቷል።

ይሁን እንጂ ይህን ሁሉ በራሱ ፈቃድ ያደረገው ስለ ሆነ የአምላክነት ባሕርዩን ገብቶ አያደርገውም።

አህመድ ዲዳት ቀደም ሲል በተከታታይ ባሳተማቸው የንጽጽር መጣጥፎች መሰረዎች ነቢያችን ነው ለሚሉት ለሙሐመድ በመጽሐፍ ቅዱስ የተደገፈ ማስረጃ ያለው የመጨረሻው የአላህ መላክተኛ ነው በማለት ሽንጡን ገትሮ ተከራክሮለታል፤ ዕውቀቱን ገነዘቡና ጊዜውን ሠውቶለታል።

በአንፃሩ ደግሞ ትንቢት ተነግሮለት ሱባኤ ተቆጥሮለት ከሰማየ ሰማያት የወረደውን ከቅድስት ድንግል ማርያም የተወለደውን የኢየሱስ ክርስቶስን አምላክነት ግን ጠበቃ ሆኖ ባደባባይ ተከራክሮለታል፤ ሞግቶታል፤ እንደ ጲላጦስ ዳኛ ሆኖ ፈርዶበታል።

አህመድ ዲዳት የአቀራረብ ስልቱን እየለዋወጠ ቀደም ሲል ለጻፋቸው ሁለት መጣጥፎች ስለ ክርስቶስ አምላክነትና መድኃኒትነት የሰጠሁት መልስ በቂ መሆኑን ባምንበትም ይህን ግልጥ ከሀደት አይቶና ለምቶ ማለፍ ቤተክርስቲያኒቱን እንደ ደካማ ከማስገመቱም በላይ በመናፍቃትም ዘንድ እንደ ታላቅ ድል ስለሚቁጠር ተገቢውን መልስ ሰጥቶበታለሁ። አቀራረቡም እንዳለፈው ከመልሱ በፊት የጽሑፉ አዘጋጅ ቀነጫጭቦ ያስፈራቸውን ጥቅሶች በማስቀደም ትክክለኛውን

ጥቅስ «ማስረጃ» እያከታተልሁ መልሱን አቅርቤዋለሁና በጥምና ተከታተሉት።

«አስቀድሞ ቃል ነበረ፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ፤ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ፤ ሁሉ በርሱ ሆነ፤ ያለ እርሱ ምንም የሆነ (የተፈጠረ) የለም፤ ሕይወት በርሱ ነበረች...» ካለ በኋላ ዝቅ ብሎ፤ «ቃልም ሥጋ ሆነ በእኛም አደረ፤ ከብሩንም አየንለት» ይላል (ዮሐ.1፥1-14)።

«አብርሃም አባታችን እኔን ያይ ዘንድ ወደደ (ተመኘ) አይቶም ደስ አለው» ቢላቸው አይሁድም «ገና አምሳ ዓመት አልሞላህ እንዴት አብረሃምን አየሁ ትላለህ?» አሉት። እርሱም፤ «አብርሃም ሳይወለድ እኔ አለሁ ቢላቸው ሊወግሩት ድንጋይ አነሡ» ይላል (ዮሐ.8፥56-59)።

እንግዲህ አውቆ የተሸሸገ ቢጠሩት አይሰማም እንደሚባለው ለሚሰማ እንጂ ለማይሰማ 99 ማስረጃ ቢደረድሩለት ዋጋ አይኖረውም። ሆኖም ይህን የመጨረሻ የክህደት መላምት በማጋለጥ ዕርቃነ ሥጋውን ለማስቀረት ከዚህም ከዚያም እየቀነጨበ የጠቀሳቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች መነሻና መድረሻ እያብራራሁ የማርያም ልጅ መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ፈጣሪ የሁሉ ጌታ መሆኑን ከዚህ በረት ላልሆኑት ማለት ከክርስትናው ዓለም ውጭ ለሆኑት ሁሉ እሰብካለሁ፤ አስትምራለሁ፤ እመስክራለሁ። በክርስቶስ አምላክነት ላይ የሚያሾፈውንና ስሙን ከንቱ የሚያደርገውን መናፍቅ ሳይቀሥፈው አይተውም፤ «የእግዚአብሔር የአምላክህን ስም ከንቱ አታድርገው፤ እግዚአብሔር ስሙን ከንቱ ያደረገውን ሳይቀሥፈው አይተውምና» (ዘጸአት 20፥7)።

የ«አምላክ» ልደት!

አምላክ ከዳዊት ዘር መፈጠሩን ለማመልከት «በሥጋ ከዳዊት ዘር ስለ ተወለደ» ይላል (ሮሜ.1፥3-4)።

«ነቢይ ነበረና ስለ አወቀ እግዚአብሔር መሐላ እንደ ማለላት ከወገቡ ፍሬ ክርስቶስን እንዲያስነሣ እንደ ሥጋ በዙፋኑ ይቀመጥ ዘንድ» (ዮሐዋ.2፥30)።

ሐተታ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ከድንግል ማርያም በሥጋ የተወለደ እንጂ የተፈጠረ አይደለም።

ተፈጠረ የሚባል በእናትና በአባት ግንኙነት ሲወለድ ነው፤ ጸሐፊው «ከዳዊት ዘር ስለ ተወለደ» የሚለውን ቀንጭቦ ወሰዶ «የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ተገለጠ» የሚለውን ቅርጽ አስቀርቶታል፤ ጸሐፊው ዋሽ ቢሆን የእግዚአብሔር ቃል አይዋሸም፤ «እርሱ ታላቅ ይሆናል፤ የልዑል ልጅም ይባላል፤ እግዚአብሔር አምላክም የአባቱን የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል፤ በያዕቆብ ወገን ላይ ለዘላለም ይነግሣል፤ ለመንግሥቱም ፍጻሜ የለውም» (ሉቃ.1፥32)።

«የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ልጁን ላከ፤ ከሴት የተወለደውን ከአረት በታች ያሉትን ይዋጅ ዘንድ» (ገላ.4፥4)።

የ«አምላክ» የዘር ሐረግ!

«የኢየሱስ ክርስቶስ የትውልድ መጽሐፍ የዳዊት ልጅ የአብርሃም ልጅ» (ማቴ.1፥1)።

ሐተታ፤ የኢየሱስ ክርስቶስ የዘር ሐረግ ምድራዊ ብቻ አይደለም፤ መስለሙ ጸሐፊ አያውቀውም እንጂ ሰማያዊም የዘር ሐረግ አለው፤ ዓለም ሳይፈጠር ያለ እናት በአባት ብቻ መወለዱ (ቀዳማዊ ልደቱ) ሲሆን፤ ሁለተኛው ደግሞ ከቅድስት ድንግል ማርያም በሥጋ መወለዱ (ደኃራዊ ልደቱ) ነው፤ ቀዳማዊ ልደቱ በዚህ ጊዜ በዚህ ስፍራ ነው አይባልም፤ ምድራዊ ልደቱ ግን በዳዊት አገር በዳዊት ከተማ በቤተ ልሔም ሲሆን ዘመኑም የዓመተ ምሕረት መጀመሪያ ነው። ከዚያ በፊት የነበረው ዘመን ግን ዓመተ ፍዳ ዓመተ ኩነኔ ይባላል፤ ማቴዎስ ከዳዊት ጀምሮ ቁልቁል የቁጠረውን ትውልድ ሉቃስ ደግሞ ከዮሴፍ ጀምሮ ወደ ላይ ይቁጥርና በመጨረሻው ላይ (የአዳም ልጅ የእግዚአብሔር ልጅ» ይላል፤ የልደቱ ማስረጃ ነው፤ ከዚህም ሌላ ክርስቶስ በዮሐንስ እጅ በዮርዳኖስ ወንዝ ሲጠመቅ መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምሳል በራሱ ላይ ወርዶ ሲያርፍበት አብ በደመና ላይ ሆኖ የምወደው ልጅ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት» በማለት የባሕርይ ልጅነቱን አስመስክሯል።

የ«አምላክ» ያታ!

«ስምንት ቀን ሲሞላው ሕፃኑን ሊገርዙት ወሰዱት! አስቀድሞ ሳይገቡ ስሙ በመልእክት ሊያሰሱ ተብሎ ተጠራ» (ሉቃ.2+21)»

ሐተታ: ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ እንደ መሆኑ መጠን የአሪቶን ሕግ እየፈጸመ ቀስ በቀስ አድጓል፤ ሆኖም ወደ ቤተ ግርዘት ይሂድ እንጂ የሰው እጅ አልተጠበበበትም፤ (ማለት አልነካውም) በመንፈስ ቅዱስ ተገርዞ ተገኝቷል (ዘሌዋ? 12፥3፤ ሉቃ.2+21)»

ማርያም «አምላክን» ስለ መጸነፈና መውለዷ

«እንዴት ነው ማርያም አምላክን አርግዞ የወለደችው? ማርያም እንደ ግንኛዋም ሴት አርግዞ በቀድሞ እንደ ወለደችው ለማመልከት «በዚያም ሳሉ የመውለጃዋ ወራት ደረሰ፤ የበኩር ልጇንም ወለደች» (ሉቃ.2+6)»

ይህም ማለት ማርያም ተፈጥሯዊ የፅንሰ ወራትን እንደ ግንኛዋም ሴት መፈጸሟን እንረዳለን፤ የአወላለጁም ሁኔታ በማናቸውም መለኪያ ቢሆን ከመሰል ሴቶች የተለየ አልነበረም። «እርሷም ፀንሳ ነበር፤ ምጥም ተይዛ ላት ወልድ ተጨንቃ ሮሽች» በማለት ራእይ 12፥2 ዋቢ ጠቅሷል።

ሐተታ: መቸም ጸሐፊው ከተመቸውና ካገኘ የማይሰበሰበው እንጨት የማይለኩሰው እሳት የለም። ቅድስት ድንግል ማርያም ክርስቶስን ስትወልደው ሴቶች የሚሰማቸው ሳይሰማት እርሱንም ሕፃናትን የሚሰማቸው ሳይሰማው ነው የወለደችው፤ ክርስቶስ ከተወለደ በኋላ ሄሮድስ ሊገድለው ስለ ፈለገ እናቱ ድንግል ማርያምና የሴፍ ይዘውት ወደ ግብፅ ተሰደዱ፤ ጸሐፊው ዋቢ አድርጎ በጠቀሰው ራእይ 12፥2 ላይ አውራው ይችን ሴት ከኋላዋ ተከተላት፤ ከወደ ኋላዋም ላይ ፈሳሽ ውኃ ለቀቀባት ምድርም አፍዋን ከፍታ ፈሳሾን ውኃ መጠጠችላት፤ ማለት በአውራ የተመሰለው ንጉሠ-ሄሮድስ እናቱና ሕፃኑ ወደ ግብፅ መሰደዳቸውን ስለ አወቀ አሳድጶ የሚያጠፋቸው ብዙ ሠራዊት አከታትሎ ላከ፤ ይሁን እንጂ በየመንገዱ ወድቆ ወድቆ ቀርቷል፤ ለርሷም ኃይል ተሰጣት ማለት የታቀፈችው ሕፃን ሰውራት፤

ተጨንቀች ማለት ሄሮድስ ልጇን ይገድልብኛል ብላ አሰበች ተጨንቀች ማለት ነው።

የአወላለጁ ሁኔታ በማንኛውም መለኪያ ቢሆን ከመሰል ሴቶች የተለየ አልነበረም ብሏል፤ የጸሐፊው ነገረ ዘርቅ ነው፤ ሌላው ቀርቶ ቁርካንን የሚቃረን ነው፤ «ማርያም ሆይ! አላህ በእርግጥ መረጠሽ፤ አነጻሽም፤ በዓለማት ሴቶች ላይ መረጠሽ» ይላል፤ (ቁርካን ምዕ.3+42)» «መልእክትም ወደርሷ ገብቶ ጸጋን የተመላሽ ሆይ! ደስ ይበልሽ፤ እግዚአብሔር ካንች ጋር ነውና፤ ከሴቶች ሁሉ አንች የተባረከሽ ነሽ፤ የማገፀንሽም ፍሬ የተባረከ ነው» (ሉቃ.1+28)»

እንግዲህ እነዚህ ሁለት የሃይማኖት መመሪያዎች (ቁርካንና ሐዲስ ኪዳን) እንዳስረዱት ቅድስት ንጽሕት ድንግል ማርያም ክርስቶስን በድንግልና ፀንሳ በድንግልና የወለደችው መሆኗ እየታወቀ አወላለጁ ከሴቶች የተለየ አልነበረም እንዴት ይባላል? የትኛዋ ሴት ናት በድንግልና ፀንሳ በድንግልና የወለደች? እጅግ በጣም ያሳዝናል፤ ጸሐፊው ይህን ኢሞራላዊ ቃላት ሲሰነዘር ማንን የጎዳሁ ይመስለው ይሆን? የሚጎዳው ራሱን ነው፤ «ለዚህ ሰው ወዮለት፤ ያ ሰው ባልተወለደ ይሻለው ነበር» (ማቴ.26+24)»

«አምላክ» የሴት ጡት ጠብቷል!

«ይህንም ሊናገር ከሕዝብ እንዲት ሴት ድምፅዋን ከፍ አድርጋ፡- የተሸከመችህ ማገፀንና የሰጣሃቸው ጡቶች ብዑዓን ናቸው አለችው» (ሉቃ.11+27)»

ሐተታ: ክርስቶስ ፍጹም ሰው ፍጹም አምላክ ነው፤ ፍጹም አምላክ ነኝ ብሎ ዕለቱን ለደግ አላለም፤ በዝናም አብቅሎ በፀሐይ አብሰሎ ፍጥረቱን ሁሉ የሚመግብ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ባጭር ቁመት በጠባብ ደረት ተወስኖ ያንዲት ቅድስት ንጽሕት ልጇንገረድ ጡት እየጠባቀስ በቀስ አድጓል። «ሕፃኑም አደገ፤ በመንፈስም ፀና፤ ጥበብም ሞልቶበት ነበር፤ የእግዚአብሔር ጸጋ በርሱ ላይ ነበረችበት» (ሉቃ.2+40)»

የ«አምላክ» የትውልድ መንደር!

«ኢየሱስም በንጉሡ በሄሮድስ ዘመን በይሁዳ ዕጣ በቤተ ልሔም በተወለደ ጊዜ» (ማ.፩.2+1)።

ሐተታ: ክርስቶስ የተወለደበት ከተማ ቤተሌሌም ቀደም ሲል ንቢት ተነግሮላታል። «የይሁድ ምድር የምትሆኝ አንች ቤተሌሌም ይሁዳ ነገሥታት ከነገሡባቸው አገሮች ብትበልጭ እንጂ አታንሽም» ሚክ.5+2)።

የ«አምላክ» ሙያ!

«ይህ የእንጨት ሀራቢው ልጅ አይደለምን? እናቱስ ማርያም ትባል የለችም? ወንድሞቹስ ያዕቆብ የሳም ይሁዳም ስም የገም አይደሉምን?» (ማር.6+3፤ ማ.፩.13+55)።

ሐተታ: ለክርስቶስ የሥጋ ወንድሞች የሉትም፤ አብረውት የደጉትን በስሙ ያመኑትን ወንድሞቹ ይላቸዋል። «እናቱና ወንድሞቹ ገውጭ መጥተው ሊገናኙት ላኩበት፤ ሰዎች ዙሪያውን ተቀምጠው ነበር። እነሆ! እናትህና ወንድሞችህ ከውጭ ቆመው ይፈልጉሃል አሉት፤ እርሱም እናቱ ማናት? ወንድሞቹስ? በዙሪያው ወደ አሉት ሰዎች እየተመለከተ እናቱም ወንድሞቹም የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ ነው አላቸው» (ማር.3፥31-35)።

የ«አምላክ» መጓጓዣ ዘዴ!

«ለጽዮን ልጅ እነሆ ንጉሥሽ የዋህ በአህያ ላይ ባህያይቱ ግልገል በውርንጭላይቱ ተቀምጦ ወደ አንች ይመጣል በሏት» (ማ.፩.21+5፤ ዮሐ.12+15)።

ሐተታ: ትንቢታዊ ማስረጃ ነው፤ «አንች የጽዮን ልጅ እጅግ ደስ ይበልሽ፤ አንችም የኢየሩሳሌም ልጅ እልል በይ፤ እነሆ! ንጉሥሽ ይመጣል ጻድቅ መድኃኒትም እርሱ ነው፤ ድጋ ሆኖ በአህያም ተቀምጦ በአህያይቱ ግልገል በውርንጭላይቱ ላይ» (ዘካ.9፥9)።

የ«አምላክ» ምግብና አስካሪ መጠጥ

«የሰው ልጅ እየበላና እየጠጣ መጣ፤ እነሆ በላተኛና ጠጅ ጠጭ የቀራጮችና የጋጢአተኞች ወዳጅ አሉት» (ማ.፩.11+19፤ ሉቃ.7+34)።

ሐተታ: የጽሑፉ አቅራቢ ቆርጦ ያስቀረው ቁጥር 18 «የሐንስ ግን ሳይበላ ሳይጠጣ ቢመጣ ጋኔን አለበት አሉት» ይላል። ታዲያ! አይሁድ የሚበላውን በላተኛ የማይበላውን ጸመኛ ካሉት ምን ዓይነት መምህር ነበር የሚፈልጉት? አንተስ ሙስሊሙ ጸሐፊ የትኛውን ትመርጣለህ? በላተኛውን? ወይስ የማይበላውን?

የ«አምላክ» ድህነት!

«ኢየሱስ ለቀበሮዎች ጉድጓድ ለሰማይ ወፎች መጠለያ አላቸው፤ ለሰው ልጅ ግን ራሱን የሚያስጠጋበት የለውም አለው» (ማ.፩.8+20)።

ሐተታና ማስረጃ: ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ 33 ዓመት ከሦስት ወር በዚህ ዓለም ሲቆይ ቤት ንብረት አልነበረውም፤ ቀን በምኑራብ ሲያስተምር ውሎ ሌሊት ደብረ ዘይት በሚባል ተራራ ያድር ነበር (ሉቃ.21፥38)።

«እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ ሰማይ ዙፋኔ ነው፤ ምድርም የእግሮቹ መረገጫ ናት፤ ምን ቤት ነው የምትሠሩልኝ? የማርፍበትስ ምን ስፍራ ነው?» (ኢ.ሳ.66፥1)።

የ«አምላክ» ቁሳቁሶች!

«የጫማውን ጠፍር...» ማ.፩.3+11፤ «ጭፍሮችም ኢየሱስን በሰቀሉት ጊዜ ልብሶቹን ወስደው ለእያንዳንዱ ጭፍራ አራት ክፍል አደረጉት፤ ቀግሮ ደግሞ ያልተሰፋ ነበር፤ ከላይ ጀምሮ እስከ ታች አልቀደዱትም፤ ዕጣ ተጣጣሉበት እንጂ» (ዮሐ.19+23)።

ሐተታ: ጸሐፊው ቆራጣ ጠፍር አድርጎ ያስቀረው ጥቅስ ሙሉ ቃል «የሐንስም መልሶ አላቸው፤ እኔስ በውኃ አጠምቃችኋለሁ ከእኔ የሚበረታ ግን ይመጣል፤ የጫማውን ማሰሪያ እፈታ ዘንድ የማይቻለኝ እርሱ ያጠምቃችኋል፤ በመንፈስ ቅዱስ በእሳትም» ይላል(ማ.፩.3፩1)።

«ልብሶችን ለራሳቸው ተካፈሉ፤ በልብሴም ላይ ዕጣ ተጣጣሉ» በማለት የተናገረው ቀደም ሲል ነቢዩ ዳዊት የተናገረው ትንቢት ይደርስ ይፈጸም ዘንድ ነው፤ (መዝ.22፥18)።

አማኝ ይሁዳዊ «አምላክ»

«እጅግ ግለጻም ሌሊት ተነሣ፤ ወደ ምድረ በጻም ሄዶ ይጸልይ ነበር» (ማር.1፥35)።

ሐተታ፡ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው ነው፤ በፍጹም ሰውነቱ ይጸልይና ለደቀ መዛሙርቱም አባታችን ሆይ! በሉኝ እያለ ሥርዓተ ጸሎት ያስተምራቸው ነበር፤ በፍጹም አምላክነቱ ደግሞ ልዩ ልዩ ተአምራት ያደርግ ነበር፤ ማለት ድውይ ይፈውስ፤ ሙት ያስነሣ ነበር (ማር.1፥30-35)።

መልካም ዜጋና ለቁሳርም ታማኝ «አምላክ»!

«የቁሣርን ለቁሣር የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር አስረክቡ አላቸው» (ማ.ቴ.22፥21)።

ሐተታ፡ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው እንደ መሆኑ መጠን በሰውነቱ ለቁሣር (ለዚህ ዓለም ገዥዎች) ግብር መስጠት እንዲገባ ፈቅዷል። ፍጹም አምላክ እንደ መሆኑ መጠን ደግሞ በተወለደ ጊዜ ሰብአ ሰገልን አስገብሯል። «ወደ ቤተሌሌም መጡ፤ ሕፃኑንም ከእናቱ ከማሪያም ጋር አገኙት፤ ወድቀው ሰገዱለት፤ ሣጥናቸውንም ከፈቱ፤ የእጅ መንሻ ወርቅ ዕጣንና ከርቤ ገበሩለት» (ማ.ቴ.1፥35)።

ግብር ከፋይ «አምላክ»!

«ወደ ቅፍርናሆም በመጡ ጊዜ ግብር የሚቀበሉ ሰዎች ወደ ጴጥሮስ ሄደው መምህራችሁ ሁለት ዲናር አይገብርም? አሉት! አዎ! ይገብራል አሉ» (ማ.ቴ.17፥25)።

ሐተታ፡ ጸሐፊው ቀንጭቦ የጻፈው ጥቅስ ሙሉ ቃል «ጴጥሮስም ወደ ቤት በገባ ጊዜ ኢየሱስ አስቀድሞ ሲሞን ሆይ ምን ይመስልሃል?

የምድር ነገሥታት ከማን ግብር ዕዳስ ይቀበላሉ? ከልጆቻቸው ወይስ ከሌሎች? አለው፤ ጴጥሮስም ከሌሎች ነው አለው፤ ኢየሱስም እንግዲያውስ ልጆቻቸው ጌቶች (ነፃ) ናቸው፤ ነገር ግን መሰናክል እንዳንሆንባቸው ወደ ባሕር ሂድና መቅጥን ጣል፤ በፊት የወጣውን ዓሣ ውሰድና አፋን ክፈት፤ በርሱም አራት ድራም ታገኛለህ፤ ውሰድና ስለ እኔና ስለ እናንተ ስጣቸው» ይላል።

ክርስቶስ አምላክ እንደ መሆኑ መጠን ዓሣን አስገበረ፤ ሰው እንደ መሆኑ ደግሞ ከተማሪዎቹ ጋር ግብር ከፈለ።

የ«አምላክ» ቤተሰብ!

«አምላክ የዮሴፍ ልጅ ነበር፤ ፊልጶስ ናትናኤልን አግኝቶ ሙሉ በአራት ነቢያትም ስለርሱ የጻፉለትን የዮሴፍን ልጅ የናዝሬቱን ኢየሱስን አገኘው አለው» (ዮ.ሐ.1፥46)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ የዮሴፍ ቤተሰብ ሆኖ ማደጉ አይካድም። ነገር ግን ፊልጶስ እንዳለው ዮሴፍ የኢየሱስ አባት አልነበረም። ኢየሱስ ክርስቶስ ማ በድንግልና ተፀንሶ በድንግልና መወለዱን ቅዱሳት መጻሕፍት ቁርኣን ሳይቀር ያረጋገጡት ሐቅ ነው፤ «እናቱ ማርያም ለዮሴፍ በታጩች ጊዜ ሳይገናኙ በመንፈስ ቅዱስ ፀንሳ ተገኘች» (ማ.ቴ.1፥18)።

የ«አምላክ» ወንድሞች!

«ወደ ገዛ አገሩ መጥቶ እስኪገረሙ ድረስ በሞከራባቸው ያስተምራቸው ነበር፤ ከወደቱ ይህ ጥበብ ለርሱ ተሰጠው? ይህ ኃይልስ? ይህ የእንጨት ፀራቢው ልጅ አይደለም? እናቱስ ማርያም ትባል የለችም? ወንድሞቹስ ያዕቆብ የሳም ሲሞንም ይሁዳም አይደሉም? እገቶቹስ ሁሉ በእኛ ዘንድ ያሉ አይደሉም?» (ማ.ቴ.13፥54)።

ሐተታ፡ ይህ ሁሉ የጠላቶቹ የአይሁድ ወሪ ነው። እናቱ ድንግል ማርያም ምን ጊዜም ቅድስት ጌጻሕት ናት። ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስም የባሕርይ አምላክ ነው፤ «የበኩር ልጄን እስክትወልድ ድረስ የሴፍ አላወቃትም» (ማ.ቴ.1፥25)።

የአምላክ መንፈሳዊ ዕድገት፤ «ሕፃኑ ግን አደገ፤ በመንፈስም ጸና፤ ጥበብ ተሞልቶበት የእግዚአብሔርም ጸጋ ክርሱ ጋር ነበር» (ሉቃ.2፥40)።

የአምላክ አካላዊ አእምሮአዊና ባሕርያዊ ዕድገት፤ «ኢየሱስም ደግሞ በጥበብ በቁመትና በምገስ በኢግዚአብሔርና በሰው ዘንድ ያድግ ነበር» (ሉቃ.2፥52)

«ወላጆቹ በየዓመቱ ለፋሲካ በዓል ወደ ኢየሩሳሌም ይሄዱ ነበር፤ በዚህ ጊዜ (አምላክ) ኢየሱስ 12 ዓመት ሞልቶት ነበር፤ የአሥራ ሁለት ዓመት ልጅ ሲሆነው እንደ በዓሉ ሥርዓት ወደ ኢየሩሳሌም ወጡ» (ሉቃ.2፥41-42)።

አቅመ ቢሱ «አምላክ»!

«እኔ ከራሴ አንዳች ላደርግ አይቻለኝም፤ እንደ ሰግሁ እፈርዳለሁ፤ ፍርደም ቅን ነው፤ የላከኝን ፈቃድ እንጂ ፈቃደን አልሻምና» (ዮሐ.5፥30)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ አቅመ ቢስ አይባልም፤ እግዚአብሔር ይቅር ይበልህ፤ አብና ወልድ (አባትና ልጅ) በፈቃድ በሥራና በባሕርይ አንድ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ነው እንጂ አብ ከወልድ ይበልጣል ወልድም ከአብ ያንሳል ማለት አይደለም፤ «እኔና አብ አንድ ነን» (ዮሐ.10፥30)። «...እኔ ነኝ የሕይወት እንጀራ፤ ወደኔ የሚመጣ አይራብም፤ የሚያምንብኝም ለዘላለም አይጠማም» (ዮሐ.6፥35)። «እኔ መንገድ ነኝ፤ እውነትም ሕይወትም፤ አንድም ወደ አብ የሚመጣ የለም፤ በእኔ በኩል ካልሆነ በስተቀር፤...በእኔ እመኑ፤ እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ፤ ወይም ስለ ሥራዬ በእኔ እመኑ» (ዮሐ.14፥6-11)።

«አምላክ» ስለ ምፅዓት አያውቅም!!

«ስለዚያች ቀን ወይም ስለዚያች ሰዓት ግን የሰማይ መላእክትም ቢሆኑ ልጅም ቢሆን ከአባት በቀር የሚያውቅ የለም» (ማር.13፥32)።

ሐተታ፡ አብ የሚያውቀውን ወልድ አያውቅም ማለት አይደለም፤ ያለ አዋቂ ሥጋን እንደ ለበሰ ለማስረዳት ነው፤ «አብ በማንም አይፈርድምና፤ ነገር ግን ፍርድን ሁሉ ለልጁ ሰጠው» (ዮሐ.5፥22)።

«የሰው ልጅ በምስጋናው በመጣ ጊዜ ቅዱሳን መላእክትም ክርሱ ጋር ያን ጊዜ በምስጋናው ዙፋን ይቀመጣሉ፤ አሕዛብ ሁሉ በፊቱ ይሰበሰባሉ፤ እርስ በርሳቸውም ይለያቸዋል፤ ጠባቂ በጎችን ከፍየሉች እንዲለይ፤ በጎችን በቀኙ ፍየሉችንም በግራው ያቆማል፤ ያን ጊዜ ንጉሡ በቀኙ ያሉትን ይላቸዋል፤ የአባቴ ቡሩካን ኑ ዓለም ሳይፈጠር የተዘጋጀላችሁን መንግሥት ትወርሱ ዘንደ፤ ተርቤ አብልታችሁኛልና፤ ተጠምቼ አጠጥታችሁኛልና፤ ታርገፎ አልብሳችሁኛልና፤ ታምሜ ጠይቃችሁኛልና፤ ታስራ አስፈትታችሁኛልና፤ ...ከዚህ በኋላ ደግሞ በግራው ያሉትን ከእኔ ራቁ እናንተ ርጉማን፤ ለሰይጣንና ለመላክተኞቹ ወደ ተዘጋጀው የዘላለም እሳት ይላቸዋል፤ (ማቴ.25፥41)።»

«አምላክ» ወቅት መለየት አቃተው!!

«በማግስቱ ከቤታንያ ሲወጡ ተራብ፤ ቅጠል ያለበት በለስ በሩቁ አይቶ ምናልባት አንዳች ይገኝባት እንደሆነ ብሎ ወደርሷ መጣ፤ ነገር ግን የበለስ ወራት አልነበረምና ከቅጠል በቀር ምንም አላገኘባትም» (ማር.11፥12)።

ሐተታ፡ በአምስት እንጀራ በሁለት ዓሣ እልፍ አዕላፋት ሕዝብ የመገበ ጌታ ምግብ አስፈልጎት ወቅቱ ተሰውሮት አይደለም፤ ምሳሌ ነው፤ በለስ የተባለች እስራኤል ናት፤ አምላክ ወልደ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ሕግ ሊሠራላት ምግባር ሃይማኖት ሊያስተምራት ወደ እስራኤል መጣ፤ እስራኤል ግን አልተቀበላቸውም፤ በሌላ ክፍል ረገማት ደረቀች» ይላል፤ እስራኤል ክርስቶስን ከሰቀለች በኋላ በጥጦስ ዘመን መንግሥት በ70 ዘመን ጠፋች፤ እስራኤላውያን በዓለም ላይ ተበተኑ፤ የክርስቶስ ደም ብቀላ በዚህ ብቻ አላበቃም፤ በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወቅት 6000000 ያህል አይሁዳውያን በጭካኔ ተጨፍጭፈው አልቀዋል፤ (ኢላጦስም...ውኃ አስመጥቶ እኔ ከዚህ ሰው ደም ንጹሕ ነኝ ሲል እጁን ሲታጠብ ሕዝቡ (ሊቃነ ካህናቱ) ደሙ በእኛና በልጅ ልጆቻችን ላይ ይሁን ሲሉ» ኃላፊነቱን ወስደዋል (ማቴ.27፥24-25)።

«አምላክ» አልተማረም!!

«አሁንም በበዓሉ እኩሌታ ወደ መቅደስ ወጥቶ ያስተምር ነበር፤ አይሁድም ይህ ሰው ሳይማር መጻሕፍትን እንዴት ያውቃል?» በግለት ያደንቁ ነበር (ዮሐ.7+14)።

ሐተታ: ለፍጥረቱ ሁሉ ዕውቀትን የሚያድል የዕውቀት ባለቤት ጌታ እንዴት አልተማረም? አይሁድ የሚያዩት በሰውነቱ ብቻ ነበር፤ የዕውቀት ባለቤትነቱ አልተከሰተላቸውም፤ በወቅቱ በነበረው ትምህርት ቤት ገብቶ ሳይማር በምኩራባቸው እየገባ የነበረውን መጻሕፍት አንብቦ ሲተረጎምና ሲያስረዳ የአንደበቱን ቅልጥፍና የግግሩን ለዛ አይተው አድናቆታቸውን ይገልጡ ነበር (ሉቃ.4+16-12)።

«አምላክ» ከልምድ ዕውቀትን ገብይቷል

«ምንም ልጅ ቢሆን ከተቀበለው መከራ መታዘዝን ተማረ» (ዕብ.5+8)።

ሐተታ: አምላክ (ኢየሱስ) ኃጢአቱን ተናዘዘ ንስሐ ገባ አይባልም፤ ድፍረት የተሞላበት ብልግና ነው። በዚህም አይሁድ ጠላቶቹም አላሙትም፤ በሕይወት ታሪኩም አልተጻፈም፤ ሐዲስ ኪዳን እንደሚያስረዳው ሕዝቡ ኃጢአታቸውን እየተናዘዙ በዮሐንስ እጅ ተጠምቀዋል እንጂ ክርስቶስ ማንንም አላጠመቀም፤ ክርስቶስ የተጠመቀው ኃጢአት ኖሮበት አይደለም፤ የጥምቀት ጀማሪ በመሆን ዳግም ልጆችን (ጥምቀትን) ለማስተማር ነው። «ማንም ከውኃና ከመንፈስ ካልተወለደ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ይገባ ዘንድ አይቻልም» (ዮሐ.3+5)።

«አምላክ» በሰይጣን ተፈተነ!

አምላክ ለአርባ ቀን በሰይጣን ተፈተነ፤ «ከዚያ በኋላ ኢየሱስን መንፈስ ወደ ምድር በዳ እወጣው፤ ከዲያቢሎስ ይፈተን ዘንድ፤ አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ከጾመ በኋላ ተራብ» (ማቴ.4+1-2)።

ሐተታ: ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ እንደ መሆኑ መጠን ዕውቀት የባሕርይ ነው፤ ሰው እንደ መሆኑ ደግሞ ስለ ትሕትና ለእናቱና ለዘመዶቹ እየታዘዘ አደገ። «ከርሳቸውም ጋር ወደ ናዝሬት መጣ፤ ለእርሳቸውም

ይታዘዝ ነበር፤ እናቱም ይህን ሁሉ ነገር በልቧ ትጠብቀው ነበረች» (ሉቃ.2+51)።

የ«አምላክ» ተልዕኮ!

«አምላክ» ኃጢአቱን ተናዘዘ፤ ንስሐም ገባ። «ያን ጊዜ ኢየሱስ በዮሐንስ ሊጠመቅ ከገሌላ ወደ ዮርዳኖስ መጣ» (ማቴ.3+13)። «ኃጢአታቸውን እየተናዘዙ በዮርዳኖስ ወንዝ ከርሱ ይጠመቁ ነበር» (ማቴ.3+6)።

«አምላክ ሳያሰልስ በሰይጣን ተፈተነ፤ ሰይጣንም ፈተናውን ሁሉ ከፈጸመ በኋላ እስከ ጊዜው ከርሱ ተለየ» (ሉቃስ 4+13)።

«አምላክ እንደ ኃጢአተኞች ሁሉ በሁሉም ይፈተናል»፤ «ከብቻዋ ከኃጢአት በስተቀር በሁሉም ነገር እንደ እኛ የተፈተነ ነው እንጂ» (ዕብ.4+15)።

«ማንም ሲፈተን እግዚአብሔር ፈተነኝ አይበል፤ እግዚአብሔር ማንንም በከፋ አይፈተንምና፤ ነገር ግን እያንዳንዱ በራሱ ምኞት ሲሳባና ሲታለል ይፈተናል» (ያዕ.1+13-14)።

ሐተታ: አርባ ቀንና አርባ ሌሊት እህል ውኃ ሳይቀምስ ሊቆይ የሚችል ፍጡር አለን? በፍጡር ደረጃ የማይሞከር ነው፤ ክርስቶስ ግን በአምላካዊ ባሕርይ ሊቆይ ችሏል፤ ሰው እንደ መሆኑ መጠን ደግሞ ተራብ፤ በዚህ ጊዜ ፈታኙ ሦስት ድንጋይ በቀዳዳ ስልቻ ይዞ «የእግዚአብሔር ለጅስ ከሆንህ እነዚህ ድንጋዮች ዳቦ ይሆኑ ዘንድ እዘዝ አለው፤ እርሱም ሰው በእንጀራ ብቻ አይድንም፤ በእግዚአብሔር ቃል ጭምር እንጂ» (ማቴ.4+3-4)።

የክርስቶስ ፈተና ከሰዎች ፈተና ፍጹም የተለየ ነው፤ የሰው ልጆች የሚፈተኑት ጥቅማቸውንና ክብራቸውን ሲያሳድዱ ነው፤ ክርስቶስ ግን ሥጋ በመልበሱ ብቻ ልዩ ልዩ ፈተና ደርሶበታል፤ ታላቁና የመጨረሻው ፈተና በመስቀል ላይ የደረሰበት ግፍ ነው፤ ሉቃስ እስከ ጊዜው ማለቱ፤ ሰይጣን በይሁዳ ላይ አድሮ፤ በዕለተ ዓርብ እስቲያስቅለው ድረስ አይመለስበትም ማለቱ ነው።

«አምላክ» ኃጥአንን ሊያነፃ አልመጣም!!

«ብቻውን በሆነ ጊዜ በዙሪያው የነበሩት ከአሥራ ሁለቱ ጋር ስለ ምሳሌው ጠየቁት፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት ምሥጢር ታውቁ ዘንድ ለእናንተ ተሰጥቷችኋል፤ በውጭ ላሉት ግን ሁሉ ነገር በምሳሌ ይሆንላቸዋል፤ ግዩትን እያዩ እንዳይመለከቱ፤ መስግትን እየሰሙ እንዳያስተውሉ እንዳይመለሱና ኃጢአታቸውም እንዳይሰራይላቸው» (ግር.4፥10-12)።

ሐተታ፡ ይህ የክርስቶስ ትምህርት አይደለም፤ የኢሳይያስ ትንቢት ነው፤ ጸሐፊው ትምህርቱንና ትንቢቱን ለይቶ ስለማያውቀው ነው፤ አምላክ ወደዚህ ዓለም የመጣውና ሰው የሆነው ኃጢአተኞችን ለማዳን እንጂ ለጻድቃን አይደለም፤ ትንቢቱን ለእስራኤል ሕዝብ የተናገረው ኢሳይያስ ነው፤ የክርስቶስ ትምህርት ግን «በቤቱም ለምሳ ተቀምጦ ሳለ ብዙ ቀራጮችና ኃጢአተኞች መጡ፤ ለምሳም ከኢየሱስና ከደቀ መዛሙርቱ ጋር አብረው ተቀመጡ፤ ፈሪሳውያንም አይተው ለምን መምህራችሁ ከቀራጮችና ከኃጢአተኞች ጋር ይበላል? አሏቸው፤ ኢየሱስም ይህን በሰማ ጊዜ አላቸው፤ ባለመድኃኒትን በሽተኞች እንጂ ጤነኞች አይፈልጉትም፤ ከመሥዋዕት ይልቅ ምህረትን እወዳለሁ ያለውን ዕውቁ፤ ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ ልጠራ እንጂ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁም» (ማቴ.9፥10-13)።

ዘረኛ «አምላክ»

ላንደ ይሁዳ (አምላክ) እነሆ ከይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ፤ (ራእ.5፥5)። ለአይሁድ ብቻ የመጣው «አምላክ» እርሱም መልሶ ከእስራኤል ቤት ለጠፋቱ በጎች በቀር አልተላከሁም አለ። (ማቴ.15፥24)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ ለአይሁድ ብቻ የመጣ አምላክ አይደለም፤ ከእስራኤል ለጠፋት በጎች ነው የተላከው ማለቱ እምቢተኝነታቸውን ለማጋለጥ ነው፤ ሌላም ምክንያት ነበረው፤ ቀደም ሲል ያቀረበላትን ጥያቄ አስወድዶ አስፈቅዶና አሳምኖ ለመፈጸም ነው፤ አንዲት የከነዓን ሴት ልጅን አድንገላች ብላ ብትጠይቀው እኔ የመጣሁ በቅድሚያ ትንቢት ለተነገረላቸው ሱባኤ ለተቆጠረባቸው ለቤተ እስራኤል ነው አላት።

እርሷ ግን ሳትፈራ ሳታፍር በፊቱ እየሰገደች አቤቱ እርዳኝ ልጄን አድንገላች ስትል መላልሳ ተማጸነችው፤ እርሱም የልጆችን እንጀራ ነጥቆ ለውሾች መስጠት አግባብ አይደለም ቢላት አዎ፤ አቤቱ ውሾችም እኮ ከጌቶቻቸው ማዕድ የወደቀውን ፍርፋሪ ይመገባሉ አለችው፤ በዚህ ጊዜ ክርስቶስ አንች ሴት ሃይማኖት ስታላቅ ነው፤ እንደ ወደድሽ ይደረግልሽ አላት፤ በዚያ ሰዓት ልጄ ፈጥኖ ዳነች። ክርስቶስም የፈለገው ይህን ነው፤ አስወድዶና አስፈቅዶ ለማድረግ ነው፤ ምሳሌ መስሎ ቢመልስላት እርሷም ትሕትና በተላበሰ አንደበት ምሳሌ መስላ መለሰችለት፤ ክርስቶስም በምሳሌዋ ቅልጥፍናና የሃይማኖቷን ጥንካሬ እያደነቀ ልጄን አዳነላት፤ ይህ ዘረኛነት አይደለም፤ የማስተማር ዘዴ ነው፤ (ማቴ.15፥22-28)።

የ«አምላክ» መንግሥት

«በያዕቆብ ቤት ላይም ለዘላለም ይነግሣል፤ ለመንግሥቱም ፍጻሜ የለውም» (ሉቃ.1፥33)።

ሐተታ፡ የክርስቶስ መንግሥት ምድራዊና ያዕቆባዊ አይደለም፤ ሰማያዊና ዘላለማዊ ነው። «ጲላጦስም አንተ የአይሁድ ንጉሥ ነህን? ቢለው ክርስቶስም ይህን አንተ ከልብህ አስበህ ተናገርህ? ወይስ ሌሎች ነገሩህ ቢለው፤ ጲላጦስም እኔ አይሁዳዊ አይደለሁም፤ ወገኖችህ ካህናት ወደኔ አመጡህ፤ ምን አድርገሃል አለው፤ ክርስቶስም መንግሥቱ ከዚህ ዓለም አይደለችም፤ መንግሥቱስ ከዚህ ዓለም ብትሆን ለአይሁድ እንዳልሰጥ ሎሌዎቼ መላእክት በተዋጉልኝ ነበር፤ ነገር ግን መንግሥቱ ከዚህ ዓለም አይደለችም አለው» (ዮሐ.18፥33-36)።

የ«አምላክ» የማዕርግ ስሞች

«የአይሁድ ንጉሥ» (ማቴ.2፥2)፤ «የእስራኤል ንጉሥ» (ዮሐ.1፥49)።
«ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም እንደሚመጣ በሰሙ ጊዜ የዘንባባ ዝንጣፊ ይዘው ሆሣዕና በጌታ ስም የሚመጣ የእስራኤል ንጉሥ በማለት ሊቀበሉት ወጡ» (ዮሐ.12፥13)።

ትንቢታዊ ማሰረጃ፡ «አንች የጽዮን ልጅ ደስ ይበልሽ፤ አንች የኢየሱሳሌም ልጅ እልል በይ፤ እነሆ! ንጉሥሽ ይመጣልሻል፤ ጸድቅ መድኃኒትም እርሱ ነው፤ ድኃም ሆኖ በአህያም ተቀምጦ በአህያ ግልገል በውርንጭላይቱ» (ዘካ.9+9)።

የማይመስል «አምላክ»

«አምላክ» ተራብ!

«አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ከጸመ በኋላ ተራብ» (ማ.ቴ.4+12)።

«በግለዳ ወደ ከተማ ሲመለስ ተራብ» (ማ.ቴ.21+18)።

«በግግሮቱም ከቤታንያ ሲወጡ ተራብ» (ማር.1+12)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው ነው፤ ፍጹም አምላክ እንደ መሆኑ እህል ውኃ ሳይቀምስ አርባ ቀንና ሌሊት ጸጧል፤ እንደ ሰውነቱ ደግሞ ተርቧል፤ ተጠምቷል፤ ክርስቶስ መጸሙ ክብር ሊያገኝበት አይደለም፤ ለተከታዮቹ ክርስቲያኖች የጸምን ሕግና ሥርዓት ለማስተማርና ሰይጣንም ድል የሚሆነው በጸምና በጸሎት መሆኑን ለማስገንዘብ፤ እኔ ሰይጣንን በጸም ድል እንዳደረግሁት እናንተም በጸም በጸሎት ድል አድርጉት ለማለት ምሳሌ ለመሆን ነው።

ደቀ መዛሙርቱ ሊያወጡት ያልቻሉትን ሰይጣን ክርስቶስ ገሥዖ ካስወጣው በኋላ፤ «ይህ ዓይነቱ ባላጋራ (ሰይጣን) በጸምና በጸሎት ካልሆነ በስተቀር አይወጣም» ብሏቸዋል (ማቴ.17፥14-21)።

«አምላክ» ተጠማ!

«ተጠማሁ አለ» (ዮሐ.19+28)።

ሐተታ፡ ውኃ ከድንጋይ አፍልቆ መና ከደመና አውርዶ እስራኤልን በምድረ በዳ የመገበ አምላክ ባጭር ቁመት በጠባብ ደረት ተገልጦ ቢያስትምራቸው አንቀበልም በማለት ጠልተው ተመቀኝተው በመስቀል ሲሰቅሉት ተጠማሁ አለ፤ ትንቢቱ ይፈጸም ዘንድ ሆምጣጤ አጠጡት፤ ትንቢቱ «በምጣቤ ሐምት ጨመሩ፤ ለጥማቲም ሆምጣጤ አጠጡኝ» ይላል (መዝ.69+21)።

«አምላክ» አንቀላፋ!

«እርሱ ግን ተኝቶ ነበር (ማ.ቴ.8+24)።

«እርሳቸው ሲሄዱ እርሱ አንቀላፋ!...» (ሉቃ.8+23)።

«እርሱም በስተኋላው ተራስ ተንተርሶ ተኝቶ ነበር» (ማር.4+38)።

ሐተታ፡ አምላክ አያንቀላፋም፤ ደቀ መዛሙርቱን ለውፈተንና በባሕርና በነፋሳት ላይ ሥልጣን ያለው መሆኑን ለማሳየት ነው፤ ሰው እንደ መሆኑ መጠን አንቀላፋ፤ አምላክ እንደ መሆኑ ደግሞ ባሕርንና ነፋሳትን ገሠፃ፤ ፀጥ አደረጋቸውም፤ «እነሆ በባሕሩ ታላቅ መናወጥ ሆነ፤ ከምገድ የተነሣ ማዕበሉ መርከቡን እስቲደፍነው ድረስ፤ እርሱ ግን አንቀላፍቶ ነበር፤ ደቀ መዛሙርቱ ወደርሱ ቀርበው አቤቱ ልናልቅ ነውና አድነን ሲሉ ቀስቀሱት፤ እርሱም ለምን ትፈራላችሁ? እናንተ ሃይማኖት የጎደላችሁ በማለት ተነሥቶ ባሕሩንና ነፋሳቱን ገሠፃቸው፤ ታላቅ ፀጥታ ሆነ፤ ሰዎችም ይህ ማነው? ባሕርና ነፋሳት የሚታዘዙለት ሲሉ አደነቁ» (ማቴ.8+24-27)።

«አምላክ» ታከተው!

«ኢየሱስም መንገድ ከመሄድ ደክሞ በጉድጓድ አጠገብ ተቀመጠ» (ዮሐ.4+6)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ ሰው እንደ መሆኑ መጠን መድከም መብላት መጠጣት ነበረበት፤ «ኢየሱስ በሰማርያ በኩል ሲያልፍ በያዕቆብ ምንጭ አጠገብ ሲደርስ አረፍ አለ፤ ደክሞት አይደለም፤ ውኃ ቀጂውን እንጨት ሰባሪውን ለማስተማር ነው፤ አረፍ እንዳለ አንዲት ሴት ውኃ ልትቀዳ ከሰማርያ መጣች፤ ኢየሱስም ውኃ አጠጭኝ አላት፤ ደቀ መዛሙርቱ እንጀራ ሊገዙ ወደ መንደር ሄደው ነበር፤ ሴቲቱም እንዴት አንተ አይሁዳዊ ስትሆን ከእኔ ውኃ ትጠጣለህ? እኔ የሰማርያ ሴት ነኝ፤ አይሁድ ከሰማርያ ሰዎች ጋር አይገናኙምና አለችው፤ ኢየሱስም የእግዚአብሔርንስ ጸጋ ብታውቁ ውኃ አጠጭኝ የሚልሽ ማን እንደሆን

አንች ትለምኛው ነበርሽ፤ እርሱም የሕይወት ውኃ ይሰጥሽ ነበር አላት፤ ሴቲቱም አቤቱ መቅጃ የለህም፤ ምንጩም ጥልቅ ነው፤ የሕይወት ውኃ ከወዴት ታገኛለህ? አንተ ካባታችን ከያዕቆብ ትበልጣለህን? ይህን ምንጭ የሰጠን እርሱ ነው፤ ከዚህ ምንጭ እርሱም፤ ልጆቹም እንሰሰቹም ጠጡ አለችው፤ ኢየሱስም አላት ከዚህ የሚጠጣ ዳግመኛ ይጠማል፤ እኔ ከምሰጠው ውኃ የሚጠጣ ግን ለዘላለም አይጠማም፤ እኔ የምሰጠው ውኃ ለዘላለም በውስጡ ይመነጫል እንጂ አላት፤ ሴቲቱም አለችው ይህን ውኃ ሰጠኝ ዳግመኛ እንዳልጠማ ውኃ ለመቅዳትም ወደዚህ እንዳልመጣ፤ ኢየሱስም ሂጂና ባልሽን አምጭ አላት፤ ሴቲቱም ባል የለኝም አለችው፤ ኢየሱስም ባል የለኝም ማለትሽ መልካም ነው፤ አምስት ባሎች ነበሩሽና፤ ዛሬም ካንቺ ጋር ያለው ባልሽ አይደለም፤ ይህንስ እውነት ተናገርሽ አላት፤ ሴቲቱም አለችው አቤቱ እኔ አይሃለሁ አንተ ነቢይ እንደ ሆንህ፤ እናንተም ትላላችሁ አባቶቻችን በዚህ ተራራ ሰገዱ በኢየሩሳሌም ስፍራ እንዳለ ሊሰገድበት የሚገባው፤ ኢየሱስም አላት አንች ሴት እመኝኚ ጊዜ እንድትመጣ በዚህ ተራራ በኢየሩሳሌም ለአብ የሚሰግዱባት፤ እናንተ ለማታውቁት ትሰግዳላችሁ፤ እኛ ግን ለምናውቀው እንሰግዳለን፤ መድኃኒት ከአይሁድ ነውና፤ ነገር ግን ጊዜ ትመጣለች፤ እርሷም አሁን ናት፤ ለአብ በመንፈስ በውነትም የሚሰግዱባት፤ አብ እንደነዚህ ያሉትን የሚሰግዱለትን ይሻልና፤ እግዚአብሔር መንፈስ ነው፤ የሚሰግድለትም በመንፈስ በውነትም ይገባል ይሰግዱለት ዘንድ፤ ሴቲቱም አለችው፤ እውቃለሁ መሲሕ ክርስቶስ እንደ ጊመጣ ያም በመጣ ጊዜ ሁሉን ያስትምረናል፤ ኢየሱስም እኔ ነኝ የምናገርሽ አላት» (ዮሐ.4፡4-26)።

«አምላክ» ታወክ!

«ኢየሱስ በመንፈስ እዘነ፤ ዕንባውንም አፈሰሰ» (ዮሐ.11፡33-35)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ ወዳጁ አልዓዘር በሞተ ጊዜ እንደ ሰውነቱ ስቅስቅ ብሎ አለቀሰ፤ እንደ አምላክነቱ ደግሞ ከአራት ቀን በኋላ ከሞት አስነሳው (ዮሐ.11፡42-44)።

«አምላክ» ተከዘ!

«ያዝንም ይተከዝም ጀመር» (ማ.ቴ.26፡37)።

«ነፍሴ እስከሞት ድረስ አዘነች» (ማ.ቴ.26፡38)።

ሐተታ፡ ነፍሴ (ሰውነቱ) እስከ ሞት ድረስ አዘነች ማለቱ የሥጋን ጠባይ መናገሩ ነው፤ ሥጋ ደካማ ነው፤ ነፍስ ግን ምን ጊዜም ዝግጁ ናት በማለት ደቀ መዛሙርቱ ወደፈተና እንዳይገቡ ነቅተው ተግተው እንዲጸልዩ መላልሶ ነግሯቸዋል፤ አስጠንቅቋቸዋል (ዮሐ.26፡39-41)።

ደካማ «አምላክ»!

«ከሰማይም የሚያጸናው መልአክ ታየው» (ሉቃ.22፡43)

ሐተታ፡ ለደካሞች ኃይልን የሚያሰጣቸው ኃያላኑን ደግሞ አቅም የሚነሳቸው የኃይል ባለቤት ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። አባት ሆይ፤ ይህን ጽዋ ከእኔ አርቅልኝ ያንተ ፈቃድ ይሁን እንጂ የእኔ ፈቃድ አይሁን እያለ ሲጸልይ መልአክ ከሰማይ ሆኖ ታየው ማለቱ ይህ ሁሉ የሥጋ ጠባይ ነው እንጂ የመለኮት ባሕርይ አይደለም፤ «እናንተ ሸክማችሁ የከበደ ወደኔ ኑ፤ እኔ አሳርፋችኋለሁ፤ ቀንበሬን ተሸክሙ፤ ከኔ ተማሩ፤ እኔ የዋህ ነኝ ልቤም ትሑት ነውና፤ ለነፍሳችሁ ዕረፍት ታገኛላችሁ ቀንበሬ ልዝብ ሸክሜም ቀላል ነውና» (ማ.ቴ.11፡28-30)።

ጠረኛ «አምላክ»!

«የአይሁድ ፋሊካ ደርሶ ነበር፤ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ፤ በመቅደስም በረዋችን በጎችንና ርግቦችን የሚሸጡትን ገንዘብ ለዋጮችንም ተቀምጠው አገኘ፤ የገመድ ጅራፍ አበጅቶ በረዋችንና በጎችን ከመቅደስ አስወጣቸው፤ የለዋጮችንም ገንዘብ አፍሰሰ፤ ጠረጴዛቸውን ገለባበጠ» (ዮሐ.2፡13-15)።

የአምላክ ክትት ዓዋጅ፤ «በምድር ላይ ሰላምን ለማምጣት የመጣሁ አይምሰላችሁ ሰይፍን እንጂ» (ማ.ቴ.10፡34)።

«የሌለውም ልብስን ሸጦ ሰይፍ ይግዛ» (ሉቃ.22፡36)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ ጦረኛ አምላክ አይባልም፤ የመጣለት ሥራው አይደለምና፤ ቀናተኛ አምላክ ቢባል ይስማማዋል፤ ምክንያቱም ንጉሥ በመንግሥቱ እግዚአብሔር በአምልኮቱ ቢገቡበት አይወድምና። አይሁድ የአባቱን ቤተ መቅደስ (የጸሎት ቤት) ገበያ በማድረጋቸው ተቆጥቶ ሻጮችንና ለዋጮችን ከቤተ መቅደስ አስወጣ፤ «የቤትህ ቅንዓት በላኝ» ተብሎ የተነገረው ትንቢት ይፈጸም ዘንድ (መዝ.69፥9)።

ክርስቶስ የከተት ዓዋጅ አላወጀም፤ ጸሐፊው እንኳን ጥሪ ንባብ አግኝቶ ቀናውን አዛብቶ መናገር ይወዳል፤ «ሰይፍን እንጂ ሰላምን አላመጣሁም» ማለት በሃይማኖት ወንድ ልጅን ካባቱ፤ ሴት ልጅን ከናቷ፤ ምራትን ካማቷ እለያለሁ ማለቱ ነው፤ እንግዲህ እናት አባትና አማት ጥንቱን የሙሴን ሕግ አንለቅም ቢሉ ልጆች ደግሞ ኢየሱስ ክርስቶስን ትምህርት ቢከተሉ በመካከላቸው መለያየት መጣ ማለት ነው፤ ልብሱን ሸጦ ሰይፍ ይግዛ ማለትም እንደዚሁ ነው፤ የሰይፍ አገልግሎት መቆረጥ መለያየት ነው፤ እናንተም ፈቃድ ሥጋችሁን ከፈቃድ ነፍሳችሁ ለዩ ቆራጦች ሁኑ ማለት ነው፤ ከዚህ በላይ ለቀረበው ሐተታ ዋናው ማረጋገጫ የክርስቶስ የሕይወት ታሪክ ሐዲስ ኪዳን ነው፤ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ 33 ዓመት ከ3 ወር ቆይቶ የመጣለትን ግዳጅ ፈጽሞ ወደ መጣበት ወደ ሰማያዊ ክብሩ እስቲመለስ ድረስ በዚህ ጊዜ በዚህ ስፍራ ብጥብጥ አስነሥቷል፤ ከእገሌ ጋር ጦር ተማዟል አልተባለም፤ አልተነገረለትም። በመጨረሻ ወንጌልን አስትምር ስለ ሰው ልጆች ኃጢአት በመስቀል ላይ ራሱን ሠውቶ ሞትን በሞቱ ድል ነስቶና በሦስተኛው ቀን ተነሥቶ ወደ ሰማይ ዐረገ፤ በአባቱ ቀኝ ተቀመጠ።

«አምላክ» በስጋት ተንከራተተ!!

«ከዚህ በኋላ ኢየሱስን አይሁድ ሊገድሉት ይፈልጉ ስለ ነበረ በይሁዳ መመላለሱን ትቶ በገሊላ ይመላለስ ነበር» (ዮሐ.7፥1)።

«እንግዲህ ከዚያ ቀን ጀምረው ሊገድሉት ተግክሩ፤ ኢየሱስም ከዚያ ወዲያ በአይሁድ መካከል ተገልጦ አልተመላለሰም» (ዮሐ.11፥53-54)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ ጊዜው ሳይደርስ ያለ ጊዜው እንደማይሞት ሸለሚያውቅ ጠላቶቹ አይሁድ ድንገት ቢያገኙትም በመካከላቸው ተሰውሮ ያልፍ ነበር (ዮሐ.3፥59)።

«አምላክ» ከእጃቸው አፈተሰከ!

«ደግመው ሊይዙት ፈለጉ፤ ከእጃቸውም ወጣ» 10፥39፤

«ስለዚህ ሊወግሩት ድንጋይ እነሁ፤ ኢየሱስ ግን ተሰውራቸው፤ ከመቅደስም ወጥቶ በመካከላቸው አልፎ ሄደ» (ዮሐ.8፥59)።

ሐተታ ማስረጃ፡ «አብርሃም አባታችሁ ቀኔን ያይ ዘንድ ተመኘ፤ አይቶም ደስ አለው አላቸው፤ አይሁድም ገና አምላ ዓመት አልሞላህ አብርሃምን አየሁ ትላለህ? አሉት፤ ኢየሱስም እውነት እውነት እላችኋለሁ አብርሃም ሳይወለድ እኔ አለሁ አላቸው፤ በዚህ ጊዜ ሊወግሩት ድንጋይ እነሁ፤ ኢየሱስ ግን ተሰውሮባቸው ከመቅደስ ወጥቶ በመካከላቸው አልፎ ሄደ» (ዮሐ.8፥56-59)።

የ«አምላክ» መማረክ

በተግራው ከህደት አምላክ የተደበቀበት ቦታ ታወቀ፤ «ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ብዙ ጊዜ ወደዚያ ስለ ተሰበሰቡ አሳልፎ የሚሰጠው ይሁዳ ደግሞ ስፍራውን ያውቅ ነበር፤ ስለዚህ ይሁዳ ጭፍሮችን ከካህናት አለቆች ከፈረሰውያንም ሎሎዎችን ተቀብሎ፤ በችቦና በጋሻ ጦርም ወደዚያ መጣ» (ዮሐ.18፥2-3)።

«አምላክ» ተማረከ፤ ታስሮም ተወሰደ፤ «እንግዲህ የሻለቃውና ጭፍሮቹ የአይሁድ ሎሎዎች ኢየሱስን ይዘው አሰሩት» (ዮሐ.18፥12-13)።

ሐተታ፡ ይሁዳ በፍቅር ነዋይ ተታሎ መምህሩን አሳልፎ ቢሰጠውም ክርስቶስ ግን ሰው የሆነው ሊሞት ሊሰቀል ስለሆነ አያስገርምም፤ አይሁድም ያለ እርሱ ፈቃድ አንዳች ጉዳት ሊያደርሱበት የሚያስችላቸው አቅምና ብልሃት አልነበራቸውም።

«ኢየሱስም የሚመጣበትን ሁሉ አውቆ ወጣና ማንን ትፈልጋላችሁ? አላቸው፤ የናዝሬቱ ኢየሱስን እንፈልጋለን አሉት፤ ጠቁሞ ያስያዘው ይሁዳም ከነርሱ ጋር ቆሞ ነበረ፤ ኢየሱስ እኔ ነኝ ባላቸው ጊዜ ሁሉም ወደ ኋላቸው ተመልሰው በጀርባቸው ወደቁ፤ ከወደቁበት ተነሥተው እንደ ገና በፊቱ ቆሙ፤ እርሱም እንደ ገና ማንን ትፈልጋላችሁ? ሲል ጠየቃቸው፤ እነሱም የናዝሬቱ ኢየሱስን ነው

አሉት፤ ኢየሱስም እኔ ነኝ አላልኝችሁምን? እኔን የምትሹ ከሆናችሁ እነዚህን ተዋቸው ይሂዱ አላቸው...» ከዚህ በኋላ የሻለቃው ጭፍሮችና የአይሁድ ሎላልት ተረባርበው ይዘው አሰሩት «አንድ ለእናቱ (የማርያም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ) አቅማቸውን አሳውቆ በፈቃዱ እጁን ሰጣቸው (ዮሐ. 18፥4-12)።

«አምላክ» ተዋረደ

«ኢየሱስንም የያዙት ሰዎች ይዘቡቱበትና ይደበድቡት ነበር፤ ፈቱንም ሸፍነው ማኑ የመታሀ በማለት በጥፊ ይመቱት ነበር» (ሉቃ. 22፥63-64)።

«በዚያን ጊዜ በፈቱ ተፋቡት፤ ጎሰሙትም፤ ሌሎችም በጥፊ መቱት» (ማቴ. 26፥67)።

ሐተታ፡ እግዚአብሔር አዳምን በአምሳሉ ፈጥሮ የምድር ገዥ እንደራሴ አድርጎት ነበር፤ ይሁን እንጂ አዳም የተሰጠውን ትእዛዝ ተላልፎ ሌላ ሥልጣን ሲሻ በመገኘቱ በነፍሱም በሥጋውም እስራትና ግዞት ተፈረደበት፤ የፈጠረው አምላክ የደረሰበትን ውርደት አይቶ ልቅሶውን ሰምቶ የአዳምን ሥጋ በመበልስ አዳም ሊቀበለው የሚገባውን ውርደተና መከራ በአደባባይ ተቀበለ፤ ጠላቶቹ ለጊዜው ምክንያት ያደረጉት «አምላክ ነኝ የአምላክ ልጅ ነኝ» ብለሃል የሚል ነው፤ ክርስቶስ ግን አምላክ ወልደ አምላክ መሆኑን በተግባር እያሳየ አስተምሯቸዋል፤ «እኔና አብ አንድ ነን» ቢላቸው አይሁድ ግን ሊወግሩት ድንጋይ አነሡ፤ ኢየሱስም መልሶ ብዙ መልካም ሥራ ከአባቴ ዘንድ አሳየኋችሁ፤ ክርሳቸው ስለማናቸው ሥራ ነው የምትወግሩኝ? አላቸው፤ ስለ መልካም ሥራህ የምንወግርህ አይደለም፤ አንተ ሰው ስትሆን ራስህን አምላክ አድርገህ በመሳደብህ ነው እንጂ አሉት፤ ኢየሱስም አላቸው አብ የቀደሰውን ወደ ዓለምም የላከውን እንዴት ትሳደባለህ ትላላችሁ? የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ ስላልሁ፤ የአባቴን ሥራ ባልሠራ አትመኑብኝ፤ እኔን ባታምኑም በሥራዬ እመኑ፤ እንድታውቁ እና እንድታምኑም አብ በኔ እንዳለ እኔም በአብ» (ዮሐ. 10፥30-38)።

«አምላክ» አማረረ!!!፤ መድረሻ አጣ!!

«ይህን ሲል በዚያ ቆሞ የነበረው ከሎሎዎቹ አንድ ለሊቀ ካህናት እንዲህ ትመልሳለህ በማለት ኢየሱስን በጥፊ መታው፤ ኢየሱስም መልሶ ክፉ ተናግሮ እንደሆነ ስለ ክፉ መስክር፤ መልካም ተናግሮ እንደሆነ ግን ስለ ምን ትመታኛለህ?» (ዮሐ. 18፥22)።

ሐተታ፡ ክርስቶስ በዚህች ምድር በቆየባት 33 ዓመት ከ3 ወር የሕይወት ታሪኩ (ሐዲስ ኪዳን) እንደሚያስረዳን ከመልካም ሥራውና አምላክነቱን ከመግለጡ በቀር አንዲት ጥፋት እንዳላገኘበት ጠላቶቹም አረጋግጠዋል?

«አምላክ» ሞት ተፈረደበት!!

«እነርሱ ሁሉ ሞት ይገባዋል ብለው ፈረዱበት» (ማር. 14፥64)።
«እነርሱ ሞት ይገባዋል ብለው መለሱ» (ማቴ. 26፥66)።

ሐተታ፡ ብዙ የሐሰት ምስክሮች ተፈልገው አልተገኙም፤ ሁለት ምስክሮች ቀርበው ይህ የእግዚአብሔርን ቤት አፈርሰው ዘንድ በሦስት ቀንም እሠራው ዘንድ እችላለሁ ብሎአል አሉ፤ የካህናት አለቃም መልሶ በሕያው እግዚአብሔር እለምንሃለሁ አንተ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ ንገረኝ አለው፤ ኢየሱስም አንተ አልህ (መስከርህ) እኔ እላችኋለሁ፤ ከዚህ በኋላ የሰው ልጅ በኃይል ቀኝ ሲቀመጥ በሰማይ ደመናም ሲመጣ ታያላችሁ አለው፤ በዚህ ጊዜ የካህናቱ አለቃ ልብሱን ቀዶ እነሆ! ስድቡን ሰምታችኋል፤ ምን ምስክር ያስፈልጋል? እንግዲህ ምን ትላላችሁ? አለ፤ ሁሉም ሞት ይገባዋል አሉ» (ማቴ. 26፥60-66)።

የ«አምላክ» የጣር ጮኸት

«ኢየሱስ ኤሎሄ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ ብሎ በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤ ይህም አምላኬ አምላኬ ለምን ተውኸኝ? ማለት ነው» (ማቴ. 27፥46)።

ሐተታ፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው ነው፤ ፍጹም ሰው እንደ መሆኑ መጠን «አምላኬ አምላኬ

ለምን ተውሽኝ» ብሏል፤ የሰውነት ጠባይ ነው፤ ፍጹም አምላክ እንደ መሆኑ መጠን ደግሞ «ከ6 ሰዓት እስከ 9 ሰዓት ፀሐይ ጨለመች፤ ለብርሃኗን ከለከለች»፤ የቤተ መቅደስ መጋረጃ ለሁለት ተቀደደ፤ ምድር ተናወጠች፤ ሕንፃዎች ተሰነጠቁ፤ መቃብሮች ተከፈቁ፤ ሙታን ተነሡ፤ አምላክነቱን መሰከሩ፤ የሙቶ አለቃውና ከርሱ ጋር የነበሩት ሁሉ የሆነውን ሁሉ አይተው እጅግ ፈሩ፤ ይህ በእውነቱ የእግዚአብሔር ልጅ ነበረ አሉ» (ማቴ.27፥45-54)።

«አምላክ» እንደ ገራም እንስሳ!

«እንደ በግ ወደ መታረድ ተነጻ፤ የበግ ጠባቢም በሸላቹ ፊት ዝም እንደሚል እፋን አልከፈተም» (ዮሐ.8፥32)።

ሐተታ፡ የክርስቶስ ሞት እንግዳ ደራሽ ውኃ ፈላሽ አይደለም፤ ቀደም ሲል ሰማያዊ አምላክ ምድራዊ ሥጋን ለብሶ ስለ ሰው ልጆች መከራ እንደሚቀበል ነቢያት ትንቢት ተናግረዋል፤ ከነዚህ አንዱ ኢሳይያስ «በውነት እርሱ ደዌያችንን ወሰደ፤ ሕማማችንን ተሸከመ፤ እኛም እንደ ተመታ ቁጠርነው፤ እግዚአብሔር እንደ ቀሠፈው እንደ ተቀረደውም፤ እርሱ ግን ስለ ኃጢአታችን ተወጋ፤ ስለ ዓመፃችንም ተደቀቀ፤ የደገንነታችን ተግሣፅ በርሱ ላይ ነው፤ በርሱ ቁስል እኛ ተፈወስን፤ እኛ ሁላችን እንደ በግ ጠፋን፤ ሁሉ ወደ መንገዱ አዘነበለ፤ የሁላችንንም ኃጢአት እግዚአብሔር በርሱ ላይ አናረበት፤ ተጨነቀ፤ ተሠቃየም፤ እፋንም አልከፈተም፤ እንደ በግ ወደ መታረድ ተነጻ፤ እንደ ጠባቢም በሸላቹ ፊት ዝም እንዲል እፋንም አልከፈተም» ሲል አስቀድሞ ትንቢት ተናግሯል(ኢ.ሳ.53፥4-7)።

«በማግስቱም ዮሐንስ ኢየሱስ ወደርሱ ሲመጣ አይሆ እነሆ የእግዚአብሔር በግ የዓለሙን ኃጢአት የሚያስወግድ አለ» (ዮሐ.1፥29)።

«አምላክ» ሞተ ተብሎ ተገመተ!

ጧች አምላክ፡ «ኢየሱስም በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤ ነፍሱንም ሰጠ» (ግር.15፥37)።

«ክርስቶስ ስለ እኛ ስለ ኃጢአተኞች ሞቷልና» (ሮሜ.5፥6)።

«ወደ ኢየሱስ ግን በመጡ ጊዜ እርሱ ፈጽሞ እንደ ሞተ አይተው ጭኑን አልሰበሩትም» (ዮሐ.19፥33)።

ሐተታ፡ «ስለዚህ አብ ይወደኛል፤ ነፍሴን እሰጣለሁና ደግሞ እወስዳት ዘንድ ሥልጣን አለኝ፤ ማንም ከእኔ አይወስዳትም፤ ነገር ግን በፈቃድ አሰጣታለሁ፤ አነሳት ዘንድ ሥልጣን አለኝ፤ ደግሞ እወስዳት ዘንድ» (ዮሐ.10፥17-18)።

የሙስሊሙ አፈቀላጤዎች ባንድ በኩል ክርስቶስ አልሞተም አልተሰቀለም እያሉ ይከራከራሉ። በሌላ በኩል ደግሞ ሞቱንና ስቅለቱን የሚያረጋግጡ አንቀጾችን እየጠቀሱ ማወናበድ ምን ይባላል? አልወድሽም አልሰድሽም ነው፤ «ማን ይነገር የነበረ ማን ያርዳ የቀበረ» ነውና በመስቀል ላይ ስቅለው የገደሉት አይሁድ እንኳ ሞቱንና ስቅለቱን አልደበቁም፤ ሊደብቁ የሞከሩት ነገር ቢኖር ትንሣኤውን ብቻ ነበር፤ ነገር ግን ትንሣኤውንም ደብቀው ሊያስቀሩት አልቻሉም፤ ወዲያው ይፋ ወጥቷል።

የሞተላቸውና ደሙን ያፈሰሰላቸው ክርስቲያኖችም ሞቱንና ትንሣኤውን በደስታና በጸጋ ተቀብለው ድነውበታል፤ ተጠቅመውበታል። የሦስተኛው አካል ረድፍ ማለት የሙስሊሙ ጎብረተሰብ አፈቀላጤዎች ግን ከ600 ዓመታት በኋላ ተነሥተው በማያገባቸው ገብተው ክርስቶስ አልሞተም አልተሰቀለም በማለት የክርክር መድረክ መክፈታቸው ምን ይባላል? ከምን ዓይነት የአገልግሎት ዘርፍ ይፈረጃልናል ብለው ነው? ከብር መስጠታቸው ነው? ወይስ ለክርስቶስ ሕይወት ቀንተው? ታላቅ ድንቁርና ነው!

አንደኛ፡ በመሠረቱ አምላክነቱን ያለመቀበላቸው ፍጹም ከሆደት ነው፤ ሁለተኛ፡ አያገባቸው ገብተው ሞቱን ስቅለቱን ለማስተባበል መሞከራቸው በኃጢአት ላይ ኃጢአት ነው።

የ«አምላክ» አስከሬን

«ይህ ሰው ወደ ኢላጠስ ቀርቦ የኢየሱስን ሥጋ ለመነው፤ ኢላጠስም ሥጋውን ይሰጡት ዘንድ አዘዘ፤ ዮሴፍም ሥጋውን ወስዶ በነጭ በፍታ ከፈነው፤ ባዲስ መቃብርም አናረው» (ማቴ.27፥58-60)።

ሐተታ፤ ዓርብ በ11 ሰዓት ላይ የሴፍና ኒቆዲሞስ የተባሉ ሁለት ደጋግ (ቅዱሳን) ሰዎች ከመስቀል ላይ አውርደው በነጭ ልብስ ከፍነው ቀብረውታል፤ ክርስቶስ ሰው እንደ መሆኑ መጠን ሞቷል፤ ተቀብሯል፤ አምላክ እንደ መሆኑ መጠን ደግሞ ሞትና መቃብር ይዘው ሊያስቀሩት አልቻሉም፤ በገዛ ሥልጣት ተነሥቷል፤ ወደ ሰማይ ዐርጓል፤ ባባቱ ቀኝ ተቀምጧል፤ መልካም ለሠራ ዋጋውን፤ ክፉ ለሠራ ፍዳውን ለመክፈል ዳግመኛ ይመጣል (ማቴ.26፥31-46)።

ሊታዘንለት የሚገባ «አምላክ»!

«የመቶ አለቃውም የሆነውን ሁሉ ባየ ጊዜ ይህ ሰው በውነት ጻድቅ ነበረ ብሎ እግዚአብሔርን አከበረ» (ሉቃ.23፥47)።

ሐተታ፤ ክርስቶስ እዘኑልኝ አልቅሱልኝ አላለም፤ አይሁድ ክርስቶስን በቀራንዮ ሊሰቅሉት መስቀሉን አሸክመው ይዘውት ሲሄዱ፤ «እጅግ ብዙ ሕዝብ ይከተለው ነበር፤ ሴቶችም ያለቅሱለት ዋይም ይሉ ነበር፤ ኢየሱስም ወደርሳቸው ተመልሶ እሳንት የኢየሩሳሌም ልጆች (ሴቶች) ለእኔ አታልቅሱልኝ፤ ነገር ግን ስለ ራሳችሁ አልቅሱ፤ ስለ ልጆቻችሁም፤ እነኋት ቀን ትመጣለች፤ የሚሉባት ለመካኖች ላልወለደች ማኅዕን ላላጠቡ ጡቶችም ምስጋና ይገባቸዋል የሚሉባት ቀን ትመጣለች፤ ያን ጊዜ ተራሮችን በላያችን ውደቁ ኮረብቶችንም ድፈኑን ይሏቸዋል» (ሉቃ.23፥26-30፤ ሆሴ.10፥8)።

ማጠቃለያ

የደቡብ አፍሪቃው ሰባኪ «ኢየሱስ አምላክ ነው» አለ፤ እንዴት? ቢሉት

- 1ኛ. የአምላክን ባሕርያት በመጋራቱ፤
- 2ኛ. በሁሉም መልኩ አምላክን (እግዚአብሔርን) ስለሚመስል ነው ይላል፤
- ነገር ግን እስካሁን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ ኢየሱስ ከላይ የተጠቀሱት ምክንያቶች ኢየሱስ የአምላክን (የእግዚአብሔርን) ባሕርያት የማይጋራና በምንም ዓይነት አምላክን እንደማይመስል በማያሻማ መልኩ የሚያረጋግጡ ሆነው እናገኛቸዋለን። ፈጣሪም እንዳልሆነ በቁርጠኝነት

መስከረዋል፤...ጤፍ፤ የሚቆላ ምላሱን እያንጣጣ ከላይ ወደ ታች ከታች ወደ ላይ ቢዘል» ኢሳ አላህ ነው» ብሎ ሙስሊሞችን ማሳመን ከቆውንም ቢሆን የሚቻል አይደለም ኢሳ ወደ እስራኤል ሰዎች አንድ መሠረታዊ ብሥራት አንገብ የመጣ መሆኑን ሙስሊሞች በጽኑ ያምናሉ፤ ያም በምድር ላይ የአላህ መንግሥት እንደሚመጣ የሚያመለክት ትንቢት ሲሆን በነቢዩ ሙሐመድ መነሣት እውን ሆኗል፤ ይህ ነው የማያወላው የሙስሊሞች እምነት ተብሏል።

ሐተታ፤ አህመድ ዲዳት የፈጠረው የደቡብ አፍሪቃው ሰባኪ የመላውን ዓለም ክርስቲያኖች አይወክልም። ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ተጋሪ (ሸርክ) አይባልም፤ ወልድ (ክርስቶስ) ከአብ ከባሕርይ አባቱ፤ ከመንፈስ ቅዱስ ከባሕርይ ሕይወቱ ጋር እኩል ባሕርይ እኩል ሥልጣን እኩል አገዛዝ ያለው የባሕርይ አምላክ ነው።

ሙስሊሞች አንሰማም አንለማም የዝሆን ጆሮ ይስጠን አላችሁ እንጂ ከሰማችሁማ እነሆ «እኔና አብ አንድ ነን»፤ «ፈልጎትም አለው አብን አሳየንና ይበቃናል፤ ኢየሱስም አለው እኔን ያየ አብን አየ፤ አታምንምን? እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ፤ የምነግራችሁን ነገር ከእኔ አልናገርም አብ በእኔ ያደረብኝ እራሱ ሥራውን ይሠራል እንጂ፤ በእኔ እመኑ፤ እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ ወይም ስለ ሥራዬ በእኔ እመኑ። እኔ መንገድ ነኝ እውነትም ሕይወትም፤ በእኔ በኩል ካልሆነ በስተቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም። ያባቴን ሥራ ባልሠራ አትመኑብኝ፤ በእኔ ባታምኑ በሥራዬ እመኑ፤ እንድታውቁ እንድታምኑም አብ በእኔ እንዳለ እኔም በአብ»፤ «አብ በማንም አይፈርድም፤ ነገር ግን ፍርዱን ሁሉ ለልጁ ሰጠው»፤ «እግዚአብሔር እንዲሁ ዓለሙን ወዲልና አንድ ልጁን እስቲለውጥ ድረስ በርሱ ያመነ ሁሉ እንዳይጠፋ የዘላለም ሕይወት ትሆንለት ዘንድ እንጂ።»

«አስቀድሞ ቃል ነበር፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ፤ ቃልም እግዚአብሔር ነበረ፤ ይህ አስቀድሞ በእግዚአብሔር ዘንድ ነበር፤ ሁሉ በርሱ ሆነ፤ ያለ እርሱ ምንም የሆነ (የተፈጠረ) የለም፤ ሕይወት በርሱ ነበረች፤ ሕይወትም የሰው ብርሃን ነበረች፤...ቃልም ሥጋ ሆነ፤ በእኛም

ላይ አደረገ፤ ከብሩንም አየነ አንድ እንደ መሆኑ ከአብ ጸጋና ከብር የተሞላበት... «ከሰማይም ድምፅ መጣ፤ እንዲህ ሲል፤ ይህ ነው የምወደው ልጄ ደስታዬን የማይበት።»

ሐዲስ ኪዳንን በሙሉ መጥቀስ ይቻላል፤ ይሁን እንጂ ዓይነት አፍጥጦ ጀርድን ዘግቶ ለሚያሾፍ ሙስሊም ጸሐፊ ከዚህ የበለጠ መጮህ አያስፈልግም፤ አውቆ የተደበቀ ቢጠሩት ወይ አይልም ይባላል (ዮሐ.10፥30፤ 14፥8-11፤ 14፥6፤ 10፥37፤ 5፥22፤ 3፥16፤ 1፥1-14፤ ማቴ.3፥17፤ ተመልከት)።

ክርስቶስ ወደ እስራኤል ይዘት የመጣው ብሥራት (የምሥራች) ከዓረቦች ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት የለውም። ተስፋ የተሰጠውም ሆነ ትንቢት የተነገረው ለእስራኤል ብቻ ነው። እግዚአብሔር ኪዳንንም ያጸናው ከእስራኤል ጋር ነው፤ ጥንት ተስፋ የሰጠው ትንቢት ያናገረውና ኪዳንንም ከእስራኤል ጋር ያጸናው የባሕርይ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ጊዜው ሲደርስ በዳዊት በሰሎሞን ከተማ በኢየሩሳሌም ተወልዶ በእስራኤል መካከል ወንጌልን አስትምሮ በመጨረሻ ለሰው ልጆች ቤዛ በአይሁድ እጅ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሞቷል፤ በሦስተኛው ቀን ተነሥቷል፤ ወደ ሰማይ ዐርጓል፤ ትንቢቱም ሆነ ምሳሌው በዚሁ በክርስቶስ ሞት በክርስቶስ አዳኝነት ተፈጽሟል፤ (አክትሟል)፤ እስልምና 600 ዓመታት ወደ ጎሳ ተመልሶ ሊቀናቀነውና ሊከራከረው አይችልም፤ ይህ የሙሐመድ ዓላማ አልነበረም፤ የሙስሊሙ አፈቀላጤዎች ሕልም ነው፤ ሕልም ደግሞ አይከለክልም።

ክፍል ሁለት

«ክርስቶስ» ስም አይደለም፤ (የዮናስ ምልክት)

«ባሁን ወቅት በዓለም ላይ የሚገኙ ከአንድ ሺህ ሚሊዮን በላይ የሚሆኑት የክርስትና እምነት ተከታዮች የናዝሬቱ ኢየሱስ (ክርስቶስ) እንደ ሆነ በጭፍን ይቀበላሉ፤ ለዚህም አቋማቸው ግጥናከሪያ ይሆኑ ዘንድ (አንድ ሺህ አንድ) ትንቢቶችን ከአይሁድ መጽሐፍ ቅዱስ (ክብሉይ ኪዳን መጽሐፍ) እየለቃቀቁና እየገጣጠሙ ኢየሱስ እጻኛቸው (መሲሐቸው) መሆኑን በመረጃ ለግስደገፍ ይፍጨረጧል ራሱ፤ (አንድ ሺህዎችን) ትንቢቶች ለጊዜው ወደ ጎን አድርገን ኢየሱስ ራሱ በሐዲስ ኪዳን ውስጥ በማያሻማ ሁኔታ (ራሱን) ግንነት ሊያረጋግጥ የሚችል ምልክት እንደሚያሳይ ለአይሁድ ቃል ገብተላቸው ነበር፤ የገባላቸውን ቃል ኪዳን ፈጽሞላቸው እንደሆነ ላንድ አፍታ እንመርምር፤

መጀመሪያ «ክርስቶስ» የሚለው ቃል ተውላጠ ስም ያለ መሆኑን መረዳት አለብን፤ ብዕረግ ጠቋሚ ቅጽል ነው፤ (ክርስቶስ) የሚለው የግሪክ ቃል (መሲያ) የሚለው የእብራይስጥ ቃል ቀጥተኛ ትርጉም ነው፤ በእንግሊዘኛ "Anointed" የሚለው ቃል የሚተካው ሲሆን ወደ እግርኛ ሲመለስ ደግሞ (የተቀባ) የሚል ትርጓሜ ይኖረዋል፤ ያተቀባ ግለት በግሪክ ቋንቋ ክርስቶስ ግለት እንደሆነ ተጠቅሟል፤ እንግሊዘኛ ተናጋሪዎች "Christos" (ክርስቶስ) ከሚለው የግሪክ ቃል ውስጥ (O) እና (S)ን በማውጣት "Christ" «የሚል አዲስ ቃና ያለው ቃል እንደ ፈጠሩ መንገዝብ እያዳገትም» ተብሏል።

ሐተታ፤ ክርስቲያኑ ጎብረተሰብ በጭፍን አይመራም፤ ራሱን አያታልልም፤ በጭፍን የምትመሩ እናንተው የሙስሊሙ አፈቀላጤዎች ናችሁ፤ እናንተ እንደምትሉት በብሉይ ኪዳን አንድ ሺህ አንድ

ትንቢቶች የተነገሩለት ለክርስቶስ ነው፤ ለሙሐመድ ግን አንዲት ቃል አልተነገረለትም፤ በብሉይ ኪዳን ለክርስቶስ የተነገረውን ትንቢት እየለቃቀማችሁ የእኛ ነው በማለት ቀን በቀን ዘረፋውን ተያይዘችሁ ታል። ነገር ግን ሀብተ ትንቢት ከእግዚአብሔር የሚሰጥ በረከት እንጂ ወርቅ ብር ባለ መሆኑ ከላይ ከእግዚአብሔር ካልተሰጠ በስተቀር ማንም በጉልበቱ ነጥቆ የራሱ ገንዘብ ሊያደርግ አይችልም።

አንድ ሺህ አንድ ትንቢቶች ሙሐመድን ስለማይመለከቱትና ስለማይጠቅሙት እናንተው ወደ ጎን ተዋቸው እንጂ በእኛ በክርስቲያኖች ዘንድም በክርስቶስ ተፈጽመዋል፤ በተግባር ላይ ውለዋል፤ ክርስቶስ ማለት የተቀባ ማለት ነው ተብሏል፤ ወሳኙ የክርስቶስን አምላክነት መቀበል ያለ መቀበሉ ላይ ነው፤ የክርስቶስን አምላክነት የማይቀበል መናፍቅ (ሙስሊም) ተቀባ ከበረ ከሚለው ትችት ውስጥ ምን አገባው? ክርስቶስ የሚለው ቃል ከግሪክ ቋንቋ የተወረሰ ወይም በፊደል ፎርም-ላ የወጣለት ስም አይደለም፤ ክርስቶስ ከመወለዱ በፊት በትንቢት የወጣለት ስም ነው፤ «እወቅ አስተውልም፤ ከነገሩ መውጣት ጀምሮ ኢየሩሳሌም ተመልሳ እንድትሠራ እስከ ንጉሠ-እስከመሢሕ (ክርስቶስ) ድረት ሰባት ሱባኤ ነው፤ ከ62 ሱባኤ በኋላ ጎዳናውና ቅዕሩ ይሠራል፤ ከ62 ሱባኤ በኋላ መሢሕ ተወግቶ ይሞታል» (ዳን.9፥25-26)።

«ሴቲቱም አለችው አውቃለሁ መሢሕ ክርስቶስ የሚሉት እንዲመጣ፤ እርሱም በመጣ ጊዜ ሁሉን ያስትምረናል፤ ኢየሱስም አላት እኔ ነኝ የምናገርሽ» (ዮሐ.4፥25-26)።

ክርስቶስ በተወለደ ጊዜ «መልአኩም አላቸው አትፍሩ፤ እነሆ እኔ የሕዝብ ሁሉ የሚሆን ታላቅ የደስታ ምሥራች እነግራችኋለሁና፤ ዛሬ መድኃኔን ተወልዶላችኋል እርሱም ክርስቶስ ጌታ በዳዊት አገር» (ሉቃ.2፥10-11)። እውነቱን ለማወቅ ከተፈለገ ይህ ከዚህ በላይ የቀረበው ማስረጃ በቂ ነው።

የዮናስ ምልክት (ተአምር እንደ ማስረጃ)

ከአይሁድ ወገን የሆኑ ጸሐፊት ፈሪሳውያን ኢየሱስ ተአምር እንዲያሳዩቸው ጠየቁት፤ «መምህር ሆይ! ከእንተ ምልክት እንድናይ

እንፈልጋለን አሉት» (ማቴ.12፥38)። እነሱ የፈለጉት እስማተኞች የሚያሳዩትን ዓይነት ምትሐታዊ ትርጉም ነበር፤ ኢየሱስ ግን «ክፉና አመንዝራ ትውልድ ምልክት ይሻል፤ ከነቢዩ ከዮናስ ምልክት በቀር ምልክት አይሰጠውም፤ ዮናስ በዓሣ ሆኖ ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት እንደ ነበረ እንዲሁም የሰው ልጅ በከርሠ መቃብር ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት ይኖራል» (ማቴ.12፥39-40)። ኢየሱስ ለአይሁድ በሰጠው ግልጽ መልስ መሠረህነቱን ለማረጋገጥ የርሱን ፍጻሜ ከዮናስ ፍጻሜ ጋር አመሳሰሉ ነው ያቀረበላቸው።

ሐተታ፡ ከዕለታት አንድ ቀን መድኃኔታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተ መቅደስ ሲያስተምር የካህናት አለቆችና የሕዝቡ ሽማግሌዎች ወደ ርሱ ቀርበው በምን ሥልጣን ይህን ታደርጋለህ? ይህን ሥልጣን ማን ሰጠህ? አሉት፤ ኢየሱስም እኔም አንዲት ነገር እጠይቃችኋለሁ አለና «የዮሐንስ ጥምቀት ከወዴት ነበረች? ከሰማይ? ወይስ ከሰው? አላቸው። እነርሱ ግን በልባቸው አሰቡ፤ ከሰማይ ነው ብንለው እንግዲያው ለምን አላመናችሁትም? ይለናል፤ ከሰው ነው ብንለውም ሕዝቡን እንፈራለን፤ ሁሉም ዮሐንስን እንደ ነቢይ ያዩታልና፤ ከወዴት እንደ ሆነች አናውቅም አሉት፤ እኔም ይህን በምን ሥልጣን እንደማደርግ አልነግራችሁም አላቸው» (ማቴ.21፥23)።

ጌታችን መድኃኔታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ምልክት (ተአምር) እንዲያሳዩቸው አይሁድ ጥያቄ አቅርበውለት የሰጣቸው መልስና ይህ ከዚህ በላይ ጥያቄያቸውን በጥያቄ የመለሰላቸው ፍሬ ነገር ተመሳሳይ ነው። ምልክት ቢጠይቁት፤ «ዮናስ በዓሣ ሆኖ ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት እንደ ኖረ የሰው ልጅም (ክርስቶስ) በመቃብር ውስጥ ሦስት መዓልትና ሦስት ሌሊት ይኖራል» ሲል በነርሱ እጅ በመስቀል ተስቅሎ እንደሚሞትና በሦስተኛው ቀን እንደሚነሣ ራሱን በዮናስ መቃብርን በዓሣ ሆኖ መስሎ አስረድቷቸዋል (ማቴ.12፥40)።

መድኃኔታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ዮናስን ይመስለዋል ማለት አይደለም፤ ምሳሌ ዘየሐፀፀ (ከፊል ምሳሌ) ነው፤ ዮናስ በዓሣ አንበረ ሆኖ የገባው ከነሕይወቱ ነው፤ ክርስቶስ ግን የተቀበረው ሞቶ ነው፤ ዮናስ ያን ጊዜ ባይሞትም ጊዜውን ጠብቆ ሞቷል፤ አልተነሣም። አምላክ

የናስ ክርስቶስ ግን ከሦስት ቀን በኋላ ሞትን ድል አድርጎ በራሱ ሥልጣን ተነሥቷል፤ ወደ ሰማይም ዐርጓል።

ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት አልሞላም ተብሎ ለቀረበው ጥያቄ መነሻና መድረሻውን ባለማወቅ ነው እንጂ ሙሉ ነው፤ ክርስቶስ የተሰቀለ ዓርብ ቀን በ6 ሰዓት ነው፤ በተሰቀለ ጊዜ ከ6-9 ሰዓት ፀሐይ ጨልማለች፤ ከ9 ሰዓት በኋላ ፀሐይ እንደገና ብርሃኗን ሰጥታለች፤ ክርስቶስ ዓርብ በ11 ሰዓት ተቀበረ፤ እሁድ ከሌሊቱ በ10 ሰዓት እስከ 12 ሰዓት ባለው ጊዜ ውስጥ ተነሥቷል (የማቴዎስ ትርጓሜ ወንጌል ምዕ.12፥41 ተመልከት)።

ሦስት መዓልትና ሦስት ሌሊት መሆኑን በሰንጠረዥ አሳያለሁ፤

መዓልት	ሌሊት
ዓርብ ከ3-6 ሰዓት፤ እንደኛ ቀን	ዓርብ ከቀን 6-12 ሰዓት፤ እንደኛ ሌሊት
ከ9-12 ሰዓት ብርሃን ሆኗል፤ ሁለተኛ ቀን	ቅዳሜ ሙሉ ሌሊት፤ ሁለተኛ ሌሊት
ቅዳሜ ሙሉ ቀን፤ ሦስተኛ ቀን	እሁድ ሙሉ ሌሊት፤ ሦስተኛ ሌሊት

ለክርስትናው ዓለም ደቀ መዝሙር የምንሰጠው ትምህርት ይህ ነው፤ መናፍቃን ግን የማይገቡበት ቀዳዳ የማይፈነቅሉት ናዳ የለምና አያተጋንም።

እንዲያውስ «ክርስቶስ አምላክ አይደለም አልሞተም አልተሰቀለም» የሚል መናፍቅ፤ «ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት ሞልቷል አልሞላም» የሚል ጥያቄ አንሥቶ መከራከር መቻሉን ይገባው ነበር? መልስ መስጠትም ባልተገባ ነበር፤ ይሁን እንጂ መናፍቃንን መግቢያ ቀዳዳ መሮጫ ሚዳ ማላጣትና አፋቸውን በመልስ መገጋት አስፈላጊ በመሆኑ ተገቢው መልስ ተሰጥቶበታል።

ዓውደ ዓመት

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለው ዓርብ ቀን ነው፤ በዚህ ዓውደ ዓመት የክርስትናው ዓለም ይሰማል፤ ዓውደ ዓመት የሚባል ዓርብ ብቻ አይደለም፤ እሁድም ዓውደ ዓመት ነው፤ ዓርብ መከራ የተቀበለበት ሲሆን እሁድ ደግሞ ሞትን ድል አድርጎ በታላቅ ኃይል የተነሣበት በመሆኑ ታላቅ ዓውደ ዓመት ነው።

ፈረንጆች ዓርብን "Good Friday" መልካሙ ዓርብ ብለው ያክብሩታል፤ መልካም ዓርብ የተባለበት ምክንያት መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለሰው ልጆች ቤዛ ለመሆን ዓርብ ቀን በመስቀል ላይ ራሱን መሥዋዕት አድርጎ ለአባቱ ያቀረበበት ዕለት ስለሆነ ነው።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዘጠኝ ሰዓት በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤ ነፍሱንም ከሥጋው በራሱ ሥልጣን ለየ (ሰጠ)። በ11 ሰዓት ላይ የሴፍና ኒቆዲሞስ የተባሉ ደጋግ ሰዎች ከጲላሞስ በማስፈቀድ በድኑን ከመስቀል አውርደው በነጭ ልብስ ከፍነው ጎልጎል በተባለው ስፍራ ቀበሩት። የሴፍና ኒቆዲሞስ አይሁድን እሚፈሩ ስውር ደቀ መዛሙርቱ ነበሩ።

ለምን ሐዋርያት በቀብሩ ሥነ ሥርዓት አልተሳተፉም? ሐዋርያትም አይሁድን ስለ ፈሩ ባካባቢው አልነበሩም፤ በዚህ ቀን የጌታቸውንና የመምህራቸውን የክርስቶስን አስከሬን አገላብጠው ከፍነው ሽቶ አርክፍክፈው እያለቀሱ እንዲቀብሩ የታደሉት (ሰማያዊ ጸጋና ክብር ያገኙ) ስውር ደቀ መዛሙርቱ የሴፍና ኒቆዲሞስ ብቻ ናቸው (ዮሐ.19፥38-42)።

ሸህ አህመድ ዳዲት የማያንኳኳው በር የማይሰበሰበው ነገር የለም፤ በመልካሙ ዓርብ ፋንታ «መልካሙ ረቡዕ» በሚል ንዑስ ርእስ ሚስተር ርበርት ፋሂ የተባለውን የደርባን አገር ተወላጅ ነገረ ፈጅ አድርጎ በዓርብ ላይ የክርክር መድረክ ከፍቷል። ሚስተር ፋሂ ኢየሱስ ረቡዕ እንጂ ዓርብ እንዳልተሰቀለ ለማስረዳት መላምቱን ሲተነትን፤ አንድ ሰው ከእሁድ ጧት ጀምሮ ወደ ኋላ ቢቁጥር ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት የሚሆነው ረቡዕ ቀን ነው። ስለዚህ ኢየሱስ የተሰቀለበትን ቀን በዚህ መልኩ ማስላት ይቻላል ካለ በኋላ፤ ላለፉት 2000 ዓመታት የክርስትና እምነት ተከታዮችን ማነው ያታለላቸው? አምላክ? ወይስ ሰይጣን? የሚል ጥያቄ ለሚስተር ፋሂ ቀርቦለት ምንም ሳያቅማማ «ሰይጣን» ነው የሚል መልስ ሰጥቷል።

በዚህ ጊዜ ሸህ አህመድ ዳዲትና መሰሎቹ ስቅለትን ዓርብ ወይም ረቡዕ ማክበር በመሳሰሉት የእምነት ዘርፎች ላይ ሰይጣን ይህን ያህል

ውሻምብር በመፍጠር ከተሳካለት ፈጣሪን በተመለከተ በመሠረታዊው የእምነታቸው ጉዳይ ላይ ክርስቲያኖችን ማሳሳት ምን ያህል ቀላል እንደ ሚሆንላቸው ለመጀመሪያ ጊዜ ፅንሰ ሐሳቡን የሸመደዱት ከደቡብ አፍሪቃው ደርባን ትምህርት ቤት ከሚስተር ሮበርት ፋሂ ነው። ከመምህሩ ይሻል ደቀ መገሙሩ ነውና አህመድ ዲዳት ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ከሚስተር ፋሂ ባገኘው ሰይጣናዊ መላምት ተጠቅሞ ክርስቲያኖችን ለማሳሳት የመጽሐፍ ቅዱስን ታሪክና ቋንቋ የራሱ አድርጎ እየበረዘፍ እየከለሰ ፓንፍሌት ማሰራጨቱን በሰፊው ተያይዞታል።

ሚስተር ሮበርት ፋሂ የተባለው ደቡብ አፍሪቃዊ ፀረ-ማርያም እንደሚለው ክርስቲያኖች የስቅለትን ቀን ዓርብ እንዲያከብሩ ሰይጣን አላሳሳታቸውም፤ ዓርብን ወደ ረቡዕ እንዲቀይሩ ግን ሰይጣን በሚስተር ፋሂ ላይ አድሮ እየገፋፋቸው ነው፤ መናፍቃን ጦር መስበቅ ቢያስተምሩ እንጂ የድል ባለቤት ሊያደርጉ አይችሉም፤ ድል የእግዚአብሔር ነውና (መዝ.33፥16-17)።

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፤ «የናስ በዓሣ ሆድ ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት እንደ ነበረ የሰው ልጅም በመቃብር ውስጥ ሦስት መዓልትና ሦስት ሌሊት ያድራል» ሲል ራሱ ባለ ቤቱ ባወቀ ወስኖና ለክቶ የተናገረውን ቀኖና ረዘመ ብሎ ማሳጠር አጠረ ብሎ ማስረዘም ቀኑንም ወደፊት ወደ ጎላ ማንከባለል አይቻልም፤ ሕገወጥነት ነው፤ ደግሞስ ቁም ነገሩን ማለት አዳኝነቱን አምላክነቱን የካደ መናፍቅ ክርስቶስ በመቃብር ውስጥ አንድ ቀን አደረ ሦስት ቀን (ዓርብ ይከበር ረቡዕ) እያለ የሚያወናብድ ማን አማካሪ አደረገው?

ክፍል ሦስት

ትንሣኤ ወይስ ማንሰራራት?

በዚህ ክፍል ውስጥ ጸሐፊው አንዳንድ ንዑሳን ክፍሎችን ደርድሮ ስለ ራሱ ገጠመኝና አንዳንድ ያላስፈላጊ መጠይቆች ብረዛዎችና ክለሳዎች (ድግግሞሾች) የበዙበት በመሆኑ መልስ ልሰጥበት አላተጋኝም።

ከንዑሳን ክፍሎች አንዱ ለሆነው ወደ መጨረሻው ላይ «ትንሣኤ የለም» ለሚለው ንዑስ ክፍል ብቻ አጭር ማብራሪያ እሰጥበታለሁ።

«የዚህ ጽሑፍ አቅራቢ እንዲህ ይላል፤ «እናንተ ክርስቲያኖች ምን ይሆን ችግራችሁ? ኢየሱስ ምንም በማያሻማ ቋንቋ መንፈስ እንዳልሆነ ወደ መንፈስነትም እንዳልተለወጠ ከሙታን ተለይቶ የተነሣ አካል እንዳልሆነ ይነገራችኋል፤ ግና የክርስቲያኑ ዓለም በሙሉ ኢየሱስ ከሙታን እንደ ተነሣ ወደ መንፈስነት እንደ ተለወጠ ያምናል፤ የሞሸው ማን ይሆን? ኢየሱስ ወይስ እናንተ? ኢየሱስ ስለ ትንሣኤው የሚሰጠው መልስ «በፍጹም አልተነሣም» የሚል ሲሆን እናንተ ክርስቲያኖች ደግሞ በእነዚህ የምትሰጡት መልስ «በፍጹም ተነሥተሃል» የሚል ነው፤ እኛ ሙስሊሞች ማንኛችሁን እንቀበል? የኢየሱስን ቃል? ወይስ የደቀ መዛሙርቱን ጥርጣሬ? እኛስ የኢየሱስን ቃል መቀበል እንመርጣለን፤ ኢየሱስ (ደቀ መዛሙሩ ከመምህሩ... አይበልጥም) ብሎ አስትምጋልና» ተብሏል (ማ.ቴ.10፡24)።

ሐተታ፡ ክርስቶስን በ30 ብር የሸጠው ደቀ መገሙሩ ይሁዳ ጠቁሞ በአስያዘው ጊዜ መምህር ሆይ እንደምን ውለሃል? በማለት እጫማው ላይ ወድቆ ሰላምታ አቅርቦለታል፤ ክርስቶስም «ሰላምታ በመስጠት አላልፈህ ልትሰጠኝ መጣህን?» ብሎታል፤ ሺህ አህመድ ዲዳትም ክርስቲያኖችን ምንድነው ችግራችሁ? በማለት ተቆርቋሪ ደቀ መዛሙር (አዛኝ ቅቤ አንጓች) መስሎ እየጠየቁ ቀርቧል።

ክርስትና ላትነሣ ልታቋቁም ሄደች፤

የራሷ ሲያርባት የሌላውን ታማሰላለች ይባላል።

ሽህ አህመድ ዲዳት መጀመሪያ በራሱም ዓይን ላይ ያለውን ስንጣሪ አውጣ፤ ከዚያ በኋላ በወንድምህ (በክርስቲያኑ) ዓይን ላይ ያለውን ጉድፍ ታወጣለታለህ፤ ላውጣለህ ትለዋለህ፤ «እኛ ሙስሊሞች ስለ ትንሣኤው የክርስቶስን ቃል (ምስክርነት) ነው የምንቀበለው» ካላችሁ፤ ከትንሣኤው በኋላ ሦስት ጊዜ እየተገለጠ ለሐዋርያት ታይቷቸዋል፤ «በመጀመሪያው ሳምንት ደቀ መዛሙርቱ አይሁድን ፈርተው በተከማቹበት ዝግ ቤት በመካከላቸው ተገኝቶ «ሰላም ለናንተ ይሁን ሲላቸው ለጊዜው ደነገጡ፤ መንፈስም መሰላቸው፤ እርሱ ግን ለምን በልባችሁ አሳብ ይወጣል ይወርዳል? እጄን እግሬን እየኝ፤ እኔ ነኝና ዳሱኝ፤ መንፈስ ሥጋና አጥንት የለውምና» በማለት እጁን እግሩን አሳያቸው፤ በኋላም «ከዚህ አንዳች የሚበላ አላችሁን?» ሲል ጠየቃቸው፤ እነርሱም የተጠበሰ ዓሣና የማር ወለላ አቀረቡለት፤ ተቀብሎም በላ በፊታቸው ይላል።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሞተ በኋላ በሦስተኛው ቀን እንደሚነሣ ቀደም ሲል ራሱ ያረጋገጠውና መጻሕፍትም የተነበዩለት ሐቅ ነው። ከትንሣኤው በኋላም በመካከላቸው ተገኝቶ የተቸነከረውን እጁን እግሩን በጦር የተወጋውን ጎኑን አሳይቷቸዋል፤ መንፈስም እንዳልሆነ አረጋግጦላቸዋል፤ እንደ ሰውነቱም በፊታቸው በልቷል ጠጥቷል፤ ቀደም ሲል ስለ ትንሣኤው የተናገሩትን መጻሕፍት እንዲያስተውሉ አእምሯቸውን ከፍቶላቸዋል፤ ከዚህ የተነሣ መምህራቸው ክርስቶስ መሆኑን ፈጽመው አምነውበታል፤ የክርስትናው ዓለምም የሐዋርያትን ዓይን ዓይን አድርጎ የሐዋርያትን እጅ እጅ አድርጎ ያለ ምንም ጥርጥር አምኖ ተቀብሎ በያመቱ ዓርብ ስቅለቱን እሑድ ትንሣኤውን እያከበረ 2000 ዓመታት አስቈጥሯል፤ የክርስትናው ዓለም በያመቱ ትንሣኤውን ሲያከብር የሚያሰማው መፈክር አለው።

«ክርስቶስ ትንሣኤ እሙታን፤ በዓቢይ ኃይል ወሥልጣን አስር ለሰይጣን፤ አግዳዙ ለአዳም፤ እምደዕዜስ ኮነ ፍሥሐ ወሰላም» ትርጓሜው «ክርስቶስ በታላቅ ኃይልና ሥልጣን ከሙታን ተለይቶ ተነሣ፤ ሰይጣንን አሰረው፤ አዳምንም ነጻ አወጣው፤ ከዛሬ ጀምሮ

ደስታና ሰላም ሆነ» ማለት ነው (ሉቃ.24+36፤ ማቴ.12+40፤ ማር.12+5፤ 78+65)።

ረብ-የለሽ ድራማ ነው ተብሏል፤ ረብ-የለሽ ድራማ ማለት በማያውቁት የሃይማኖት ፍልስፍና ገብቶ ደቡብ አፍሪቃ ላይ መድረክ ከፍቶ ሕዝብን አሕዛብን ጠርቶ በክርስትና ሕይወት ላይ መዶለት ረብ-የለሽ ድራማ ነው። «እስከ ዓለም ፍጻሜ በዘመኑ ሁሉ ከእናንተ ጋር ነኝ» (ማቴ.28+20)።

ልዩ ማስገንዘቢያ

«የአብ ቃል (የአላህ ቃል) ለምን ሰው ሆነን?»

«አስቀድሞ ቃል ነበር ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበር ቃልም እግዚአብሔር ነበር፤ ሁሉ በእርሱ ሆነ ያለ እርሱ ምንም ምንም የሆነ (የተፈጠረ) የለም፤ ቃልም ሥጋ ሆነ በእኛም ላይ አደረገ» (ዮሐ.1+1-14፤ ጢሞ.3+16)። ቁርኣንም በኩሉ «መርየም ሆይ! አላህ ከርሱ በኾነው ቃል፤ ስሙ አልመሲሕ ዒሳ የመርየም ልጅ፤ በዚህ ዓለምና በመጨረሻውም ዓለም የተከበረ ከባለሟሎችም በኾነ (ልጅ) ያበስርሻል» ይላል (ቁርኣን ምዕ 3+45)።

የሰው ዘር እናትና አባት አዳምና ሔዋን መሆናቸውን የማያውቅ የለም። እግዚአብሔር አዳምና ሔዋንን በመልኩና በምሳሌው ከፈጠራቸው በኋላ በገነት በታቸውን ወስኖ፤ የሚበሉትንና የሚጠጡት አዘጋጅቶ፤ ሕግና ሥርዓት ሰጥቶ የፈጠራቸውን አምላክ የሚያመሰግኑበት የጸሎት ሰዓት ለይቶ አስቀመጣቸው።

በገነት ውስጥ ሦስት እንጨቶች ነበሩ። አንዱ ምግብ ነው፤ ሁለተኛው ዕፅ በለስ ነው፤ ሦስተኛው ዕፅ ሕይወት ይባላል። ከነዚህ ከሦስት አንዲቱ ዕፅ በለስ የፍጡርና የፈጣሪ የገዥና የተገዥ ምልክት (አታድርግ የምትል ሕግ) ነበረች። አዳምና ሔዋን በዕፅ በለስ አምካይነት የተሰጣቸውን ሕግ ጠብቀው ለሰባት ዓመታት ያህል በገነት ኖሩ። ከሰባት

ዓመታት በኋላ ግን በሰይጣን ተቃለው ዕፅ በለስን በሉ፤ ከፈጣሪያቸው ተጣሉ፤ ከገነት ወጡ፤ ከብራቸውን አጡ።

ታዲያ አዳምና ሔዋን ከፈጣሪያቸው ተጣልተው ከገነት ወጥተው ቀሩ ወይስ ይቅርታ አግኝተዋል? ይቅርታ ካገኙስ እንዴት ሊያገኙቻሉ? ይህ ጥያቄ በሙስሊሙ ጎብረተሰብ ምሑራን ዘንድ ተገቢ ትኩረት ያልተሰጠውና እስከ ዛሬም መልስ ሊያገኝ ያልቻለ ዓቢይ ቁም ነገር ነው። እንደ ሐዲስ ኪዳን አነጋገር የአብ ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ቁርአን ደግሞ «የአላህ የሁን ቃል አልመሲሕ ለምን ሰው ሆነ? የሚል ጥያቄ መነሣቱ አይቀርም። የአብ ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው የሆነበት ምክንያት ከላይ እንደ ተገለጠው አዳምና ሔዋን ዕፅ በለስን በልተው ከፈጣሪያቸው ተጣልተው ከገነት በመውጣታቸው የመረረውን ልቅሶ አለቀሱ፤ ፍጠረን ሳይሉት የፈጠራቸው አምላክ ለቅጧቸውን ሰምቶ አዘናቸውን ተመልክቶ «በአምስት ቀን ተኩል መጥቼ አድንገላሁ» የሚል ተስፋ ሰጠው። አምስት ቀን ተኩል ማለት አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ማለት ነው። አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ሲፈጸም ከልጅ ልጅህ ተወልጄ በመስቀል ላይ ሞቼ ተነሥቼ አድንገላሁ ሲለው ነው። «ወዳጆች ሆይ፤ አንድ ቀን በእግዚአብሔር ዘንድ እንደ ሺህ ዓመት ነውና ሺህ ዓመትም እንዳንድ ቀን፤ የእግዚአብሔር ተስፋ አይዘገይም ሰዎች ይዘገያል እንደሚመስላቸው፤ ነገር ግን እርሱ ይታገሠናል፤ ማንም ቢጠፋ አይወድምና ሁሉም ወደ ንስሐ ይመጡ ዘንድ ይወዳል እንጂ (2ኢጥ.3፥8-9)።

ተናግሮ የማያስቀር የሰጠውን ተስፋ የማያጥፍ አምላክ ከመውረዱና ከመወለዱ በፊት ይወርዳል ይወለዳል ሲሉ ነቢያት ትንቢት ተናግረዋል። ከነዚህም አንዱ ኢሳይያስ፤ «ድንግል በድንግልና ትፅንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች፤ ስሙንም አማኑኤል ብላ ትጠራዋለች» ብሎአል፤ ዳንኤልም «እስከ መሲሕ (ክርስቶስ) ድረስ ቤተ መቅደስ (ኢየሩሳሌም) ትሠራለች» ብሎአል፤ ጊዜው ሲደርስ ደግሞ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል «እነሆ ትፀንሻለሽ፤ ወንድ ልጅም ትወልጃለሽ፤ ስሙንም ኢየሱስ ብለሽ ትጠራዋለሽ፤ የልዑል ልጅም

ይባላል፤ እግዚአብሔር አምላክም የአባቱን የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል፤ በያዕቆብ ወገን ለዘላለም ይነግሣል፤ ለመንግሥቱም ፍጻሜ የለውም፤ ሲል ለድንግል ማርያም አብሥሮአታል» (ኢሳ.7፥14፤ ዳን.9፥25፤ ሉቃ.1፥28)።

ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ወልደ አምላክ ስለ መሆኑ በየሐንስ እጅ በየርዳናስ ወንዝ በተጠመቀ፤ ጊዜ «እነሆ ሰማዮች ተከፈቱ መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምሳል ወርዶ በራሱ ላይ ተቀመጠ፤ ከሰማይም ድምፅ መጣ፤ እንዲህ ሲል፡- «የምወደው ደስታዬንም የምገልጽበት ልጄ ይህ ነው» (ማቴ.3፥16፤ 17፥5)።

«እግዚአብሔር እንዲሁ ዓለሙን ወዶአልና አንድ ልጁን እስኪለውጥ ድረስ በርሱ ያመነ ሁሉ እንዳይጠፋ የዘላለም ሕይወት ትሆንለት ዘንድ እንጂ፤ እግዚአብሔር ልጁን ወደ ዓለም አላከውምና ዓለምን ሊኮንን፤ ነገር ግን ዓለም ይድንበት ዘንድ እንጂ ነው፤ በርሱ ያመነ አይኮነንም፤ የማያምንበት ግን አሁን የተኮነ ነው! በአንድ በእግዚአብሔር ልጅ ስም አላመነምና» (ዮሐ.3፥16-18)።

«በዚህም የእግዚአብሔር ፍቅር ተገለጸ፤ እግዚአብሔር አንድ ልጁን ወደ እኛ ወደ ዓለም ልኮታልና፤ በእርሱ እንድንበት ዘንድ» (1ዮሐ.4፥9)። እንግዲህ አብ እና ወልድ! አባትና ልጅ ከዛሬ 1990 ዓ.ም ገደማ ላይ በክርስትናው ዓለም አደባባይ እጅ ለእጅ ተያይዘው አባትና ልጅነታቸውን አምነው ሕልውናቸውን ያረጋገጡበት ሰነድ (ሐዲስ ኪዳን) የማያወላውል ማስረጃ ነው። ከጎረቤት አንድ ሰው ተነሥቶ አንተ አባቱ አይደለህም፤ አንተም ልጁ አይደለህም ሰነዱም ትክክል አይደለም በማለት ለማስተባበል ቢሞክር ምን ይባላል? «ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው» ከምንለው በስተቀር ሌላ ምን ይባላል? የማርያም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስም የአብ ልጅነቱን በሥጋ ተገልጦ አምላክነቱን በሥራ አረጋግጦ ወደ ሰማይ ካረገ ከ600 ዓመተ ምሕረት በኋላ እስልምና ተነሥቶ፤ «አላህ አንድ ነው፤ አይወርድም አይወለድም ሽሪክ የለውም» በማለት ለክርስትናው ዓለም ሊሰብክ ቢሞክር አሁንም «ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው» ወይም «ምጥ ለእናቷ አስተማረች»

እንለዋለን። የማርያም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ ወልደ አምላክ ስለ መሆኑ ማስረጃው ሐዲስ ኪዳን ነው። የሙስሊሙ አፈ ቀላጮች ግን ይህ ሐቅ አይዋጥላቸውም። ሙስሊሞች የሚሟገቱት ከክርስቲያኖች ጋር ሳይሆን ከእግዚአብሔር ጋር ነው። ስለዚህ የማርያም ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ አምላክነቱን እና አዳኝነቱን ይግለጽላችሁ፤ ሰሚ ጆሮ ማስተዋዎ አእምሮ ይስጣችሁ።

«የክርስቶስን ትምህርት ይለውጡ ዘንድ ሰዎች ያውኩአችኋል፤ ነገር ግን እኛም ከአስተማርናችሁ ሌላ መልእክ ከሰማይ ወርዶ ቢያስተምራችሁ ውጉዝ የተለየ ይሁን» (ገላ.1፥8፤ 1ቆሮ.16፥22)። «ወስብሐት ለእግዚአብሔር»

አነሣሥቶ ላስጀመረኝ አስጀምሮ ላስፈጸመኝ አምላክ ክብር ምስጋና ይግባው፤ አሜን።

አከፋፋዮች

ደስታ የጽሕፈትና መጽሐፍ ድርጅት

011 552 17 00

ዋሽራ መጽሐፍት መደብር

011 276 89 40

0911 43 29 40

መምህር ኪዳነ ማርያም ጌታሁን